

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ: ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Γενικά χαρακτηριστικά χώρας σελ.2
2. Δημογραφικά στοιχεία σελ.3
3. Βασικά μακρο-οικονομικά μεγέθη..... σελ.4
4. Ενεργειακή πολιτική σελ.5

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Θεσμικό πλαίσιο..... σελ.7
2. Στρατηγική εισόδου σελ.8
3. Καταναλωτικά πρότυπα / προβλήματα..... σελ.9
4. Διεθνείς Εκθέσεις..... σελ.11

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας..... σελ.12
2. Φορολογία Φυσικών Προσώπων..... σελ.12
3. Φορολόγηση Επιχειρήσεων..... σελ.12
4. Ειδικότεροι φόροι..... σελ.13

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Αναπτυξιακός Νόμος – Κίνητρα Επενδύσεων σελ.13
2. Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/προοπτικές σελ.14

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ..... σελ.16

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Βιομηχανικά προϊόντα..... σελ.17
2. Τρόφιμα..... σελ.17

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ..... σελ.19

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Γενικά χαρακτηριστικά χώρας

Η Ουγγαρία έγινε Χριστιανικό Βασίλειο το 1000 μ.Χ. και για αρκετούς αιώνες υπήρξε ανάχωμα κατά της επέκτασης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην Δυτική Ευρώπη, πριν ενσωματωθεί τελικά στην Αυστροουγγρική Αυτοκρατορία. Με την λήξη του Β΄ΠΠ, η χώρα περιήλθε σε κομμουνιστικό καθεστώς. Η επανάσταση του 1956 και η ανακοίνωση για αποχώρηση της χώρας από το Σύμφωνο της Βαρσοβίας, προκάλεσε την άμεση στρατιωτική επέμβαση της Ρωσίας. Το 1968, η Ουγγαρία άρχισε να ανοίγει την οικονομία της και η περίοδος ονομάστηκε "Goulash Communism". Οι πρώτες πολυκομματικές εκλογές διενεργήθηκαν στην Ουγγαρία το 1990, μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου και τέθηκαν οι βάσεις για λειτουργία μιας ελεύθερης αγοράς και οικονομίας. Το 1999 έγινε μέλος της Βορειο-Ατλαντικής Συμμαχίας και το 2004 της Ε.Ε.

Η χώρα καταλαμβάνει έκταση 93.028 τ. χλμ. και κατατάσσεται 110^η στην παγκόσμια κατάταξη (η Ελλάδα, με ελαφρώς μεγαλύτερη έκταση, 131,9 τ.χλμ., κατατάσσεται 97^η). Ως περικλειστή χώρα της Κεντρικής Ευρώπης (στο λεκανοπέδιο των Καρπαθίων), διαθέτει μόνο χερσαία σύνορα μήκους 2.106 χιλιομέτρων. Συνορεύει με επτά (7) χώρες (εκ των οποίων οι πέντε είναι κ-μ της Ε.Ε.): δυτικά με Αυστρία, νότια με Σερβία και Κροατία, νοτιοδυτικά με Σλοβενία, νοτιοανατολικά με Ρουμανία, βορειοανατολικά με Ουκρανία και βόρεια με Σλοβακία.

Το 75% περίπου της συνολικής έκτασης της Ουγγαρίας αποτελείται από πεδιάδες, 20% από λοφώδεις σχηματισμούς κάτω των 400 μέτρων, ενώ 5% αποτελείται από ορεινούς όγκους, με την ψηλότερη κορυφή της χώρας, Κέκες-teto, στα 1.014 μ.). Η Ουγγαρία διαθέτει 1.928 χιλ. εκτάρια δασικής έκτασης καθώς και 2.232 προστατευόμενες περιοχές φυσικού κάλλους. Το κλίμα της Ουγγαρίας είναι κατά βάση ηπειρωτικό, με κρύους και υγρούς χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια. Η μέση ετήσια θερμοκρασία υπολογίζεται σε 11,1°C. Στον φυσικό πλούτο της χώρας συμπεριλαμβάνονται ο βωξίτης, ο άνθρακας, το φυσικό αέριο, τα γόνιμα εδάφη και οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Το 58,9% των συνολικών εκτάσεων γης της Ουγγαρίας, χρησιμοποιείται για αγροτικούς σκοπούς (48,5% για καλλιέργειες, 2% για μόνιμες καλλιέργειες και 8,4% για κτηνοτροφία), ενώ το 22% αποτελείται από δάση. Ας σημειωθεί ότι η συνολική αρδύσιμη έκταση αγγίζει τα 1.721 τετ. χλμ.

Την Ουγγαρία διασχίζουν δύο μεγάλοι ποταμοί: α) ο Δούναβης (Duna), η κύρια υδάτινη οδός ναυσιπλοΐας της Ευρώπης (ο αποκαλούμενος και "Αμαζόνιος" της Ευρώπης), με μήκος 417 χλμ. εντός ουγγρικού εδάφους (συνολικό μήκος ποταμού 2.860 χλμ.), εισέρχεται στην Ουγγαρία από την Αυστρία και εξέρχεται της χώρας προς την Σερβία και β) ο Τίσα (Tisza), με μήκος 596 χλμ. σε ουγγρικό έδαφος (συνολικό μήκος ποταμού 977 χλμ.), εισερχόμενος από Ουκρανία και εξερχόμενος στη Σερβία). Στα νοτιοδυτικά της χώρας βρίσκεται η λίμνη Μπάλατον (Balaton), η μεγαλύτερη σε έκταση λίμνη της Κεντρικής Ευρώπης, συνολικής επιφάνειας 594 τετρ. χλμ., η οποία συχνά αναφέρεται και ως "ουγγρική θάλασσα", μήκους 77 χλμ., πλάτους 14 χλμ. και μέσου βάθους 3,5 μέτρων.

Η Ουγγαρία αποτελεί μέλος των κυριότερων διεθνών και ευρωπαϊκών Οργανισμών. Οι σημαντικότεροι εξ αυτών είναι: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (1955), Ομάδα χωρών Βίσεγκραντ¹ (1991), Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου -WTO (1995), Βορειο-Ατλαντική Συμμαχία -NATO (1999) και Ευρωπαϊκή Ένωση (2004). Επίσης, μεταξύ άλλων, είναι μέλος και των: Τράπεζα Διεθνών

¹ Ομάδα χωρών Βίσεγκραντ (Visegrád Group-V4): Πολωνία, Ουγγαρία, Τσεχία, Σλοβακία

Διακανονισμών (Bank for International Settlements -BIS), Central European Initiative -CEI (1989), Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire -CERN (1992), Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης -EBRD (1991), Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα -ECB, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων -EIB, Food & Agriculture Organization -FAO, Ομάδα χωρών G-9, Διεθνής Οργάνωση Ατομικής Ενέργειας -IAEA, Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης -IBRD, Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας -ICAO, Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης -IDA, Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας -IEA, Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης -IFAD, Διεθνής Οργανισμός Εργασίας -ILO, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο -IMF, Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός -IMO (1970), Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης -OECD, Συνθήκη Schengen, Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη -UNCTAD, Εκπαιδευτικός-Επιστημονικός-Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών -UNESCO, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας -WHO, Ασιατική Τράπεζα Υποδομών και Επενδύσεων (Asian Infrastructure Investment Bank -AIIB) κ.ά.

2. Δημογραφικά στοιχεία

Ο πληθυσμός της χώρας το 2017 υπολογίστηκε σε 9.797.561 κατοίκους (έναντι 9,83 εκ. το 2016, 9,85 εκ. το 2015, 9,87 εκ. το 2014 και 9,90 εκ. το 2013). Το προσδόκιμο ζωής για τους άνδρες είναι τα 72,1 χρόνια ενώ για τις γυναίκες τα 78,9 έτη ζωής. Για έβδομη συνεχή χρονιά, ο πληθυσμός της Ουγγαρίας διαμορφώνεται κάτω από το ψυχολογικό όριο των 10 εκατ. κατοίκων. Η πληθυσμιακή συρρίκνωση οφείλεται τόσο στον αρνητικό ρυθμό αύξησης του πληθυσμού (-0,25%), όσο και στον αυξανόμενο αριθμό Ούγγρων πολιτών που μεταναστεύει (1,3/1.000 κατοίκους). Σύμφωνα με στοιχεία της Ουγγρικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο συνολικός αριθμός των Ούγγρων υπηκόων που μετανάστευσαν από τη χώρα, το 2017 ανήλθε σε 25.100. Τρεις χώρες της Ε.Ε. ελκύουν, κατά κύριο λόγο, την προτίμηση των Ούγγρων υπηκόων για εργασία και εγκατάσταση (λόγω υψηλότερων αμοιβών): Γερμανία, Αυστρία και Βρετανία (προ Brexit). Περίπου 13,4% του πληθυσμού ζει στο όριο της φτώχειας. Η βρεφική θνησιμότητα υπολογίζεται σε 3,6 θανάτους ανά 1.000 γεννήσεις και η μητρική θνησιμότητα σε 17 θανάτους ανά 100.000 γεννήσεις. Περίπου 0,9% του πληθυσμού θεωρείται αναλφάβητο.

Η εθνική σύνθεση της χώρας παρουσιάζει αρκετά μεγάλη ομοιογένεια, με ποσοστό άνω του 90% να είναι Ουγγρικής καταγωγής, ενώ υφίστανται και 13 επίσημα αναγνωρισμένες εθνότητες. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, η πολυπληθέστερη εθνότητα είναι των Ρομά-αθιγγάνων (308.000, αν και εκτιμάται από την κυβέρνηση ότι ο πραγματικός αριθμός είναι ίσως διπλάσιος), ακολουθούν η Γερμανική (132.000), η Σλοβακική (29.600), η Ρουμανική (26.300), η Κροατική (23.500), η Σερβική (7.000), η Πολωνική (5.700), η Ουκρανική (5.600), η Ελληνική (3.900), η Βουλγαρική (3.500), η Ρουθηνιακή (3.300), η Αρμενική (3.200) και η Σλοβένικη (2.300). εθνότητα. Χωρίς καθεστώς εθνότητας υπολογίζονται 80.000-120.000 Εβραίοι², 6.100 Ρώσοι, 6.100 Κινέζοι και 4.500 Άραβες.

Η Ουγγαρία χωρίζεται σε 19 διοικητικές περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης αυτής της Βουδαπέστης. Η πληθυσμιακή κατανομή έχει ως ακολούθως: Βουδαπέστη και περίχωρα 17%, υπόλοιπες αστικές και ημιαστικές περιοχές 52%, αγροτικές περιοχές 31%. Οι σημαντικότερες πόλεις είναι: η πρωτεύουσα Βουδαπέστη, η οποία με 23 Διοικητικά Διαμερίσματα, αποτελεί το οικονομικό, διοικητικό, πολιτιστικό, επιστημονικό και εμπορικό κέντρο της χώρας (πληθυσμός 1.735.000, εκ των οποίων τα 2/3 περίπου στην Πέστη, ανατολικά του Δούναβη, και το 1/3 στην Βούδα, δυτικά του ποταμού), ενώ 800.000 περίπου άτομα κατοικούν σε κοντινά προάστια ή χωριά. Ακολουθούν οι πόλεις Ντέμπρετσεν (Debrecen, 204 χιλ. κάτ.), Σέγκεντ (Szeged, 169 χιλ. κάτ.), Μίσκολτς (Miskolc, 162 χιλ. κάτ.), Πετς

² Στοιχεία 2017, της Ομοσπονδίας Εβραϊκών Κοινοτήτων Ουγγαρίας (Federation of Jewish Communities in Hungary – MAZSIHISZ)

(Pécs, 147 χιλ. κάτ.), Γκιोर (Győr, 128 χιλ. κάτ.), Νιρεγκιχάζα (Nyíregyháza, 118 χιλ. κάτ.), Κέτσκεμετ (Kecskemét, 111 χιλ. κάτ.) και Σεκεσφεχερβάρ (Székesfehérvár, 99 χιλ. κάτ.).

Επίσημη γλώσσα της χώρας είναι η ουγγρική (99,6%) που αποτελεί την μητρική γλώσσα για το 98,9% του πληθυσμού. Ομιλούνται επίσης η αγγλική (16%), η γερμανική (11,2%), η ρώσικη (1,6%), η ρουμάνικη (1,3%), η γαλλική (1,2%) και άλλες (4,2%). Το ουγγρικό φιορίνι-HUF είναι το εθνικό νόμισμα (μέση ετήσια ισοτιμία 2016: €1 = 311,46 HUF). Όσον αφορά τις θρησκευτικές πεποιθήσεις στην Ουγγαρία, οι κυριότερες θρησκείες είναι: Ρωμαιο-Καθολικισμός (37,2%), Καλβινισμός (11,6%), Λουθηρανισμός (2,2%), Ελληνορθόδοξος Χριστιανισμός (1,8%)³, άλλες (1,9%), άθρησκοι (18,2%), αδιευκρίνιστοι (27,2%).

Επίσημες αργίες στη χώρα είναι οι εξής: εθνικές (15 Μαρτίου, 20 Αυγούστου, 23 Οκτωβρίου), θρησκευτικές (Πάσχα-καθολικών-κινητή εορτή, Αγίου Πνεύματος-κινητή εορτή, 1 Νοεμβρίου-Αγίων Πάντων, 25 και 26 Δεκεμβρίου-Χριστούγεννα), διεθνείς (1 Ιανουαρίου, 1 Μαΐου). Η Ουγγαρία έχει -1 ώρα διαφορά με την Ελλάδα, ενώ η οδική χιλιομετρική απόσταση Αθήνας-Βουδαπέστης είναι 1.510 χλμ. (Θεσ/νίκη-Βουδαπέστη 1.006 χλμ.).

3. Βασικά μακρο-οικονομικά μεγέθη

Η μετάβαση της Ουγγαρίας από την οικονομία Κεντρικού Σχεδιασμού στην Οικονομία Αγοράς άρχισε -ιστορικά- το 1966 όταν η Κεντρική Επιτροπή θέλοντας να δημιουργήσει μια νέα βάση για την εθνική οικονομία, ενέκρινε τον «Νέο Οικονομικό Μηχανισμό», μια οικονομική πολιτική που στόχο είχε την αύξηση της παραγωγικότητας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Με την πολιτική αλλαγή (1989-1990) δόθηκε προτεραιότητα στην πορεία εκδημοκρατισμού της χώρας και δεν ελήφθησαν τα απαραίτητα μακροπρόθεσμα μέτρα χρηματοοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας που θα οδηγούσαν τη χώρα σε μακροοικονομική σταθερότητα και θα εξασφάλιζαν την ομαλή μετάβαση στην οικονομία αγοράς.

Το 2004 όταν έγινε μέλος της Ε.Ε., το κατά κεφαλήν εισόδημα της Ουγγαρίας ήταν περίπου τα 2/3 αυτό του μέσου όρου των χωρών της Ε.Ε. Με ανορθόδοξη οικονομική πολιτική και βασιζόμενη σε ευρωπαϊκά κονδύλια (χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. αναπτυξιακά έργα), η χώρα κατάφερε να παράγει πλούτο και να δημιουργήσει οικονομική ανάπτυξη.

Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση, που έπληξε την παγκόσμια οικονομία, δημιούργησε σοβαρά προβλήματα στη, βασισμένη πρωτίστως στο εξωτερικό εμπόριο, ουγγρική οικονομία. Το 2011 οι τρεις μεγάλοι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης (Fitch, Moody's και Standards & Poor's) μείωσαν την πιστοληπτική ικανότητα της Ουγγαρίας υποβαθμίζοντας τα δεκαετή ουγγρικά κρατικά ομόλογα στην κατηγορία «σκουπιδιών» (junk bonds). Όμως, το 2016, οι καλές επιδόσεις της ουγγρικής οικονομίας, οδήγησαν τους τρεις διεθνείς οίκους αξιολόγησης να αναθεωρήσουν τις εκτιμήσεις τους και να αναβαθμίσουν το κρατικό αξιόχρεο της χώρας στην κατηγορία Βαα3 ώστε τα ομόλογά της να θεωρούνται πλέον επένδυση.

Με την ουγγρική οικονομία να σημειώνει πλεονάσματα αντί ελλειμμάτων και το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ να βαίνει μειούμενο, οι διάφορες μακροοικονομικές ανισορροπίες ομαλοποιούνται και οι αμυντικοί μηχανισμοί της οικονομίας ενισχύονται. Εντούτοις, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια επιδρούν αρνητικά στη δανειοδοτικές δυνατότητες των τραπεζών και δημιουργούν προβλήματα στη δραστηριότητα των μικρο-μεσαίων, κυρίως, επιχειρήσεων.

Το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Ουγγαρίας ως ποσοστό επί του ΑΕΠ επιδεικνύει σημαντική πτώση από το 2011 και βρίσκεται κάτω του 75%, ενώ ο δείκτης συμμετοχής του εξωτερικού χρέους

³ Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, συνολικά 1.701 Ούγγροι πολίτες δήλωσαν ως επίσημη θρησκεία τους τον Ελληνορθόδοξο Χριστιανισμό.

στο συνολικό χρέος της Ουγγαρίας έχει μειωθεί από 50% το 2011 σε 30% το 2016. Πάντως, οι δηλώσεις του Υπουργού Οικονομίας της Ουγγαρίας, κ. Mihály Varga, ότι το δημόσιο χρέος της χώρας θα κυμανθεί κάτω του 73% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του 2017, δεν βγήκαν αληθινές. Στην πραγματικότητα και σύμφωνα με τα κριτήρια του Μάαστριχτ, το δημόσιο χρέος της Ουγγαρίας ως ποσοστό του ΑΕΠ, για το 2017, υπολογίστηκε σε 74,5%. Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι για τον καθορισμό του ποσοστού, συνυπολογίστηκε για πρώτη φορά και το χρέος της κρατικής Τράπεζας Προώθησης Εισαγωγών-Εξαγωγών της Ουγγαρίας (Eximbank). Ο συνυπολογισμός της λογιστικής θέσης της «Eximbank» στον κρατικό ισολογισμό, αποτελούσε σταθερή απαίτηση της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ε.Ε. κατά τα τελευταία χρόνια.

Το **έλλειμμα** φαίνεται να είναι υπό έλεγχο με τον κρατικό προϋπολογισμό σχετικά ισορροπημένο. Τον Ιούλιο 2016 ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης σημείωσε ένα από τα χαμηλότερα ελλείμματα όλων των εποχών, ενώ τον Οκτώβριο 2016 καταγράφηκε για πρώτη φορά μετά από 15 χρόνια πλεόνασμα 57,3 δις φιορινιών (HUF), έδειξε ότι οι μεταρρυθμίσεις της Ουγγαρίας αποδίδουν. Το 2017 το έλλειμμα άγγιξε το 2,0% του ΑΕΠ παραμένοντας για έκτη συνεχόμενη χρονιά, κάτω των τριών ποσοστιαίων μονάδων και μάλιστα πιο κάτω και από το στόχο του 2,4% που είχε θέση η κυβέρνηση.

Ο **ρυθμός ανάπτυξης** της οικονομίας υποστηριζόμενος κυρίως από την εγχώρια κατανάλωση, το εξωτερικό εμπόριο, τη βιομηχανία και τον αγροτικό τομέα διαμορφώθηκε για το 2017 στο 4,8% με τη χώρα να κατατάσσεται στην 37η θέση παγκοσμίως ως προς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Εντούτοις, επειδή η οικονομική ανάπτυξη της Ουγγαρίας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εξαγωγικές επιδόσεις, η χώρα (και κατ' επέκταση η οικονομία της) είναι ευάλωτη σε εξωτερικούς οικονομικούς παράγοντες και στις διακυμάνσεις των διεθνών αγορών. Σημειώνεται ότι περίπου 49% του ΑΕΠ προέρχεται από φόρους και άλλα κρατικά έσοδα. Σήμερα, με τον βιομηχανικό τομέα να συνεισφέρει περίπου το 30% του ΑΕΠ και τον τομέα των υπηρεσιών να συνεισφέρει κάτι λιγότερο από τα 2/3 του ΑΕΠ, η δομή της οικονομίας της Ουγγαρίας δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις από τις οικονομίες χωρών με ανάλογο επίπεδο ανάπτυξης. Στις βασικές βιομηχανίες της χώρας συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων: αυτοκινητοβιομηχανία, δομικά υλικά, επεξεργασία τροφίμων, χημικά, πληροφορική, ηλεκτρονικά, κλωστοϋφαντουργία. Ο αγροτικός τομέας συνεισφέρει περίπου το 3,5% του ετήσιου ΑΕΠ της χώρας. Πάντως, παρά την οικονομική ανάπτυξη, το μέσο επίπεδο εισοδήματος παραμένει χαμηλότερο σε σχέση με άλλες οικονομίες της Ε.Ε.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ΑΕΠ	-1,6%	2,1%	4,0%	3,1%	2,1%	4,8%
Κατά κεφαλή ΑΕΠ (σε €)	8.800	9.911	10.015	11.056	11.321	11.800
Δημόσιο χρέος (ως % ΑΕΠ)	79,2%	79,2%	80,3%	75,5%	73,4%	74,5%*
Δημόσιο έλλειμμα (ως % ΑΕΠ)	2,0%	2,2%	2,6%	2,2%	1,5%	2,0%
Πληθωρισμός	5,7%	1,7%	-0,2%	-0,1%	0,4%	2,35%
Ανεργία	11%	10,2%	7,7%	6,8%	5,1%	4,2%
Μέσος μηνιαίος μικτός βασικός μισθός (σε χιλ. HUF)	223,0 (€ 770)	231,0 (€ 757)	237,0 (€ 769)	247,75 (€ 792)	260,8 (€ 837)	297,0 (€ 954)

Πηγές: α) Κεντρική Τράπεζα της Ουγγαρίας (MNB), β) Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, γ) Στατιστική Υπηρεσία Ουγγαρίας (KSH), δ) Στατιστική Υπηρεσία Ε.Ε.

(*): Μετά από απαίτηση της Ε.Ε., η Ουγγαρία ακολουθεί πλέον την μεθοδολογία της Eurostat για τον υπολογισμό του δημόσιου χρέους. (Σύμφωνα με τον παλιό υπολογισμό: 72,1%)

4. Ενεργειακή πολιτική

Η εγχώρια παραγωγή ενέργειας αγγίζει το 45% της συνολικής πρωτογενούς παραγωγής ενέργειας (TPES), καθιστώντας την Ουγγαρία εξαιρετικά εξαρτημένη από τις εισαγωγές και ως εκ τούτου ευάλωτη στις διεθνείς σχέσεις της με τους προμηθευτές της. Φυσικό αέριο και πετρέλαιο είναι οι πρωταρχικές πηγές ενέργειας, ενώ από την πυρηνική ενέργεια προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Το πετρέλαιο καλύπτει κυρίως της ανάγκες του κλάδου των μεταφορών, ενώ το φυσικό αέριο της ανάγκες της βιομηχανίας, αλλά και τις οικιστικές.

Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA) η Σύνοψη Συνολικής Παραγωγής Πρωτογενούς Ενέργειας -TPES έχει ως ακολούθως:

Φυσικό αέριο 29,7%, αργό πετρέλαιο 27,2%, πυρηνική ενέργεια 16,4%, άνθρακας 9,3%, βιομάζα 11,7%, γεωθερμική ενέργεια 0,4%, ηλιακή 0,3%, αιολική 0,2%, υδροηλεκτρική 0,1% και εισαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας 4,7%.

Πρέπει να επισημανθεί ότι η Ουγγαρία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές φυσικού αερίου, κυρίως (σχεδόν αποκλειστικά) από την Ρωσία (95%). Κατά συνέπεια, στόχος της κυβέρνησης είναι η διαφοροποίηση των οδύσεων αλλά και των πηγών προμήθειας φ/α. Ελληνικό ενδιαφέρον αποτελεί η προσχώρηση, τον Σεπτέμβριο 2016, της Ουγγαρίας, στον Κάθετο Διάδρομο (Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία). Σε συνδυασμό με τις εξελίξεις του Διασυνδεδημένου αγωγού IGB (Ελλάδα, Βουλγαρία) και τον αγωγό BRUA (Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Αυστρία), ενισχύεται η προοπτική και δυναμική του TAP.

Η εξάρτηση της Ουγγαρίας από ενεργειακούς προμηθευτές (και κυρίως την Ρωσία) εντείνεται περισσότερο καθώς η χώρα καλύπτει σχεδόν το 90% των αναγκών της σε πετρέλαιο με εισαγωγές που πραγματοποιεί από την Ρωσία και περίπου 16% από το Ιράκ. Επίσης, η Ουγγαρία εισάγει προϊόντα πετρελαίου από την Σλοβακία (26,03%) και την Αυστρία (22,58%), ενώ εισάγει άνθρακα από τις ΗΠΑ (55,51%) και την Τσεχία (17,36%).

Το 2012, η κυβέρνηση δημοσιοποίησε και υιοθέτησε μια νέα ενεργειακή στρατηγική (National Energy Strategy 2030 -NES 2030), που αντικατοπτρίζει την πολιτική βούληση και όραμα για μια μακρόχρονη βιώσιμη ενεργειακή πολιτική που θα εξασφαλίζει την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας και την ανταγωνιστικότητα στον κλάδο. Πράγματι, τα τελευταία 4 έτη συντελέστηκαν σημαντικές αλλαγές με κυρίαρχες τη μείωση του ενεργειακού κόστους των νοικοκυριών. Οι τιμές φυσικού αερίου, ηλεκτρικού ρεύματος και δαπανών θέρμανσης για οικιστική κατανάλωση μειώθηκαν το 2013 κατά 10% και στη συνέχεια κατά 11,1%. Το 2014 εγκρίθηκε επιπλέον μείωση 6,5% για το φυσικό αέριο, 5,7% για το ηλεκτρικό ρεύμα και 3,3% για τη θέρμανση.

Επίσης, οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων έχουν μειωθεί σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς οι περισσότεροι κλάδοι της οικονομίας έχουν μειώσει την εξάρτησή τους από πηγές ενέργειας με υψηλές εκπομπές άνθρακα. Υιοθετώντας και εφαρμόζοντας πιστά την Εθνική Στρατηγική για την Κλιματική Αλλαγή (National Climate Change Strategy 2008-2025 -NCCS), η Ουγγαρία πέτυχε το 2014 μείωση ατμοσφαιρικών ρύπων κατά 40% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 και 24,6% σε σχέση με τα επίπεδα του 2005.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι επιδόσεις της Ουγγαρίας υπολείπονται του μέσου όρου της Ε.Ε., σε τομείς που προσδιορίζουν το επιχειρηματικό περιβάλλον μιας χώρας, όπως η ταχύτητα αλλαγής της νομοθεσίας, η πολυπλοκότητα των διοικητικών πράξεων (γραφειοκρατία) και το επίπεδο των προσφερομένων σε επιχειρήσεις υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Πιο συγκεκριμένα, οι επιχειρηματίες/επενδυτές, προβληματίζονται για τον χαμηλό βαθμό προβλεψιμότητας και σταθερότητας του κανονιστικού πλαισίου. Για παράδειγμα, χρειάζονται κατά μέσο όρο, μόνο 46 ημέρες από την υιοθέτηση ενός Σχεδίου Νόμου, μέχρι την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, περίοδος που κρίνεται ανεπαρκής για την δημόσια διαβούλευση και αφήνει ελάχιστα περιθώρια προσαρμογής σε όσους

επηρεάζονται από τις αλλαγές που το νομοσχέδιο επιφέρει. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2014 ο μέσος όρος για δημόσια διαβούλευση ήταν 5 ημέρες, ενώ το 2015 ο αριθμός των ημερών μειώθηκε σε 3,5. Επιπλέον, οι διαβουλεύσεις πάνω σε Σχέδια Νόμου, συνήθως δεν είναι δημόσιες, αντιθέτως, τείνουν να είναι άτυπες και λαμβάνουν χώρα μεταξύ επιλεγμένων ενδιαφερομένων μερών.

Σύμφωνα με το World Economic Forum, η διαφθορά στην Ουγγαρία παραμένει σε υψηλά επίπεδα και υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Η κυβέρνηση υιοθέτησε πρόγραμμα κατά της διαφθοράς (National Anticorruption Action Programme 2015-2018) με έμφαση στην χρηστή διαχείριση, χωρίς όμως να υπάρχει, επί του παρόντος τουλάχιστον, εμφανής βελτίωση σε δημόσιους οργανισμούς.

Όσον αφορά στους δημόσιους διαγωνισμούς προμηθειών, η κατάσταση έχει σαφώς βελτιωθεί, όμως, η εικόνα που έχει ο επιχειρηματικός κόσμος για τα επίπεδα διαφθοράς στην Ουγγαρία, παραμένει αρνητική και πάντως υπολείπεται του μέσου όρου της Ε.Ε. Το 2015, το 81% του επιχειρηματικού κόσμου στην Ουγγαρία πίστευε ότι η διαφθορά στη χώρα είναι ευρέως διαδεδομένη (το αντίστοιχο ποσοστό στην Ε.Ε. ήταν 71%). Το 60% των επιχειρηματιών έχει την πεποίθηση ότι στους δημόσιους διαγωνισμούς προμηθειών οι προδιαγραφές είναι «φωτογραφικές», ενώ 52% πιστεύει ότι οι τιμές των προσφορών είναι προσυνηνοημένες. Τέλος, 27% των επιχειρήσεων που έχουν συμμετάσχει σε πρόσφατο δημόσιο διαγωνισμό στην Ουγγαρία πιστεύει ότι αποκλείστηκαν εξαιτίας του υψηλού επιπέδου διαφθοράς που επικρατεί στο σύστημα των δημοσίων διαγωνισμών. Στατιστικά στοιχεία δείχνουν εξάλλου ότι το 2015, το ποσοστό των απευθείας αναθέσεων (μη δημοσιοποιημένων) άγγιξε το 13% (στην Ε.Ε.: 4%), ενώ στο 36% των περιπτώσεων αναθέσεων με διαγωνισμό, υπήρχε μόνο μία προσφορά πάνω από το κατώτατο αποδεκτό όριο του διαγωνισμού (στην Ε.Ε.: 21%).

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της “Transparency International”, η Ουγγαρία έχει απολέσει τα τελευταία έξι χρόνια, 10 βαθμούς στην αξιολόγησή της (η περίοδος συμπίπτει με την αύξηση του ελέγχου της κυβέρνησης επί των κρατικών θεσμών και της «φίμωσης» της Κοινωνίας των Πολιτών). Η Ουγγαρία με βαθμολογία 45/100 βρίσκεται στην προτελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. (στην τελευταία βρίσκεται η Βουλγαρία). Παγκοσμίως κατατάσσεται στην 66^η θέση, πιο πίσω και από το Μαυροβούνιο το οποίο η Ε.Ε. έχει περιγράψει ως «κράτος υπό αιχμαλωσία με διαφθορά σε όλα το εύρος της κυβέρνησης και της δημόσια διοίκησης».

Όσον αφορά στο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, όπως έχει ήδη αναφερθεί είναι αρκετά εκτεταμένο. Όμως, πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι σε αντίθεση με το υψηλού επιπέδου δίκτυο αυτοκινητοδρόμων, το επαρχιακό οδικό δίκτυο αντιμετωπίζει αρκετές φθορές και υπολείπεται σε συντήρηση.

Παράλληλα, τόσο το σιδηροδρομικό δίκτυο όσο και οι υποδομές για ναυσιπλοΐα στον Δούναβη, χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση.

1. Θεσμικό πλαίσιο

Νομική μορφή εταιρειών

Οι νομικές προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία μιας επιχείρησης στην Ουγγαρία δεν διαφοροποιούνται σε γενικές γραμμές από τα ισχύοντα στα υπόλοιπα κ-μ της Ε.Ε. Μια επιχείρηση μπορεί να λάβει μία από τις παρακάτω νομικές μορφές:

- Ομόρρυθμη Εταιρεία-KKT (Ο.Ε.)
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία-BT (Ε.Ε.)
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης-KFT (Ε.Π.Ε.)
- Ανώνυμη Εταιρεία RT (Α.Ε.): διακρίνονται σε ZRT και NYRT. Οι NYRT είναι οι Α.Ε. που έχουν κυκλοφορήσει δημόσια μέρος ή το σύνολο των μετοχών τους.

Η πιο διαδεδομένη νομική μορφή για ξένες επιχειρήσεις στην Ουγγαρία είναι KFT (Ε.Π.Ε.) ή ZRT/NYRT (Α.Ε.). Στις δύο πρώτες νομικές μορφές (KKT-Ο.Ε. και BT-Ε.Ε.) τα μέλη ευθύνονται απεριόριστα για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης και η λειτουργία τους είναι λιγότερο τυποποιημένη από αυτή των επόμενων δύο μορφών. Στις επιχειρήσεις με νομική μορφή KFT, ZRT και NYRT οι

μέτοχοι έχουν περιορισμένη ευθύνη, μέχρι του ποσού του εταιρικού τους μεριδίου ή του μετοχικού τους κεφαλαίου. Στην Ουγγαρία αλλοδαποί μπορούν να ιδρύσουν ή να γίνουν μέτοχοι σε εταιρείες KFT, ZRT και NYRT είτε σαν φυσικά είτε σαν νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του εσωτερικού δικαίου της χώρας προέλευσής τους.

Ίδρυση εταιρείας:

Απαιτείται Καταστατικό υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη της εταιρείας. Για εταιρείες KFT, ZRT και NYRT ιδρυτής μπορεί να είναι και ένα μόνο πρόσωπο. Για εταιρείες KKT και BT απαιτούνται δύο ή περισσότερα άτομα. Στις KFT το Καταστατικό πρέπει να καθορίζει, μεταξύ άλλων, το μερίδιο ευθύνης εκάστου μέλους καθώς και τα δικαιώματα ψήφου.

Άδεια λειτουργίας:

Εκδίδεται με την εγγραφή της επιχείρησης στο αρμόδιο Δικαστήριο Καταχώρησης Εταιρειών. Μέχρι να εκδοθεί η άδεια, η επιχείρηση τελεί υπό προσωρινή νομική μορφή (“pre-company”). Η επιχείρηση οφείλει, εντός 30 ημερών από την υπογραφή του Καταστατικού της, να υποβάλλει αίτηση έκδοσης άδειας λειτουργίας στο αρμόδιο Δικαστήριο Καταχώρησης Εταιρειών. Εάν το Δικαστήριο δεν εκδώσει απόφαση εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, τότε η εγγραφή συντελείται αυτόματα.

Κεφαλαιακή δομή:

Για τις εταιρείες KFT απαιτείται κεφάλαιο τουλάχιστον 3 εκατ. ουγγρ. φιορινιών-HUF (περίπου €9.632)⁴, σε μετρητά ή σε είδος (δηλ. αντικείμενα ή πνευματική ιδιοκτησία με αγοραία αξία), ενώ κάθε εταιρικό μέλος θα πρέπει να συμμετάσχει με τουλάχιστον HUF 500 χιλ. (περίπου €1.605). Τουλάχιστον το ήμισυ του κεφαλαίου σε μετρητά θα πρέπει να κατατεθεί σε τραπεζικό λογαριασμό της επιχείρησης πριν την κατάθεση της αίτησης για έκδοση άδειας λειτουργίας. Στην περίπτωση της εταιρικής μορφής ZRT, το εγγεγραμμένο κεφάλαιο δεν πρέπει να υπολείπεται των HUF 5 εκ. (περίπου € 16.053) ενώ στην περίπτωση της NYRT, το μετοχικό κεφάλαιο θα πρέπει να υπερβαίνει τα HUF 20 εκ. (περίπου € 64.213). Τέλος, οι ZRT και NYRT που απασχολούν περισσότερους από 200 εργαζόμενους υποχρεούνται να συστήσουν Εποπτικό Συμβούλιο (Supervisory Board).

Σήμανση προϊόντων

Τα προϊόντα προέλευσης από χώρες-μέλη της Ε.Ε. καλύπτονται από τα εν ισχύ πιστοποιητικά που ορίζουν οι αντίστοιχοι κοινοτικοί κανονισμοί. Ωστόσο, η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή της Ουγγαρίας, βάσει της εγχώριας ισχύουσας νομοθεσίας, ορίζει ότι ο εισαγωγέας-διακινητής του εισαγόμενου προϊόντος είναι υποχρεωμένος για τη σωστή και πλήρη καταγραφή των σχετικών στοιχείων του προϊόντος στην ουγγρική γλώσσα (είδος, όνομα εισαγωγέα, χώρα προέλευσης, όνομα παραγωγού, κωδικό αριθμό καταχώρησης κ.ά.). Η πλέον συνήθης και οικονομική πρακτική σε αυτές τις περιπτώσεις είναι η τοποθέτηση μιας μικρής αυτοκόλλητης ταινίας στη συσκευασία του προϊόντος, προκειμένου να ενημερωθεί ο καταναλωτής στην ουγγρική γλώσσα, διατηρώντας την ήδη υπάρχουσα ετικέτα στην ελληνική ή αγγλική. Σε άλλες περιπτώσεις, κατόπιν υποδείξεως και συνδρομής του εισαγωγέα, δημιουργείται μια νέα ετικέτα, η οποία θα περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες στην ουγγρική (σε αρκετά προϊόντα συναντάται η καταγραφή του προϊόντος σε πολλές γλώσσες).

Αναφορικά με τις προωθητικές ενέργειες για τη διαφήμιση ενός προϊόντος στην ουγγρική αγορά, αυτές συνήθως επιτυγχάνονται σε στενή συνεργασία με τον αντιπρόσωπο-εισαγωγέα στην Ουγγαρία, ο οποίος διαθέτοντας την κατάλληλη γνώση της αγοράς επιλέγει και προτείνει εκείνες τις κινήσεις που θα συμβάλλουν στη σωστή τοποθέτηση και προώθηση του προϊόντος. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω μια διαφημιστική δράση για προώθηση προϊόντων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, καταχωρήσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό ουγγρικό τύπο, σε ιστοσελίδες (websites), συμπερίληψη σε ενημερωτικά φυλλάδια, στοχευμένες δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις, προσφορά δώρων, συμμετοχή σε εκδηλώσεις κ.ά. Επίσης υφίσταται και η δυνατότητα καταχώρησης αγγελίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων

⁴ Μετατροπή σε € με μέση ετήσια ισοτιμία 2016 (€1 = 311,46 HUF). Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ουγγαρίας (MNB).

εταιρειών (στην ουγγρική), σχετικά με την αναζήτηση αντιπροσώπου ή συνεργάτη, με σύντομη περιγραφή της εταιρείας και των προϊόντων που θέλουν να προωθήσουν στην ουγγρική αγορά.

2. Στρατηγική εισόδου

Οι ελληνικές επιχειρήσεις προκειμένου να δραστηριοποιηθούν με επιτυχία στην Ουγγαρία, θα πρέπει να ακολουθήσουν μια μεθοδική και συστηματική προσέγγιση της αγοράς, ώστε να υπάρξει η σχετική εξοικείωση με τις ουγγρικές επιχειρήσεις και να δημιουργηθεί η απαραίτητη εμπορική εμπιστοσύνη.

Το μικρό μέγεθος της αγοράς και η χαμηλή αγοραστική δύναμη του μέσου Ούγγρου καταναλωτή (είτε αυτό αφορά είδη διατροφής, ένδυσης, υπόδησης, εξοπλισμού οικιών, μηχανολογικού εξοπλισμού, υλικών οικοδομής, κλπ) θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν, προκειμένου οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις, να μπορούν να προσφέρουν προϊόντα με αξιόλογο συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων ανταγωνιστών (εγχώριων και ξένων) με παρεμφερή προϊόντα. Προϊόντα τα οποία αποτελούν υποκατάστατα ή ανταγωνιστικά αντίστοιχων ουγγρικών προϊόντων αντιμετωπίζονται με διστακτικότητα, σκεπτικισμό και δεν τυγχάνουν ίσης αντιμετώπισης. Σε γενικές γραμμές όμως οι οικονομίες των δύο χωρών είναι συμπληρωματικές, αποτελώντας τη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη του διμερούς εμπορίου.

Επίσης για να πεισθούν οι ουγγρικές επιχειρήσεις στη διαφοροποίηση των προμηθευτών τους ή στη διακοπή μακροχρόνιων συνεργασιών, θα πρέπει οι ελληνικές επιχειρήσεις να κερδίσουν την αποδοχή τους. Η εμπορική νοοτροπία των ουγγρικών επιχειρήσεων καθορίζεται και από την γεωγραφική και πολιτισμική εγγύτητα με οικονομικά και εμπορικά ισχυρές χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Τσεχία) και τις προσανατολίζει σε αναζήτηση συνεργασιών με επιχειρήσεις των χωρών αυτών, που χαρακτηρίζονται ως τεχνολογικά προηγμένες.

Ειδικότερα όσον αφορά στα βιομηχανικά και επαγγελματικά προϊόντα, οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν είναι όσο θα έπρεπε γνωστές στη ουγγρική αγορά. Τομείς δραστηριότητας ελληνικών επιχειρήσεων που αφορούν όπως στην κατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων, δομικών και κατασκευαστικών υλικών, ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, χημικών και πλαστικών προϊόντων, αγροτεχνολογίας, απλώς για αναφέρουμε ενδεικτικά ορισμένους εξ αυτών, δεν τυγχάνουν ανάλογης αναγνωρισιμότητας. Η αποτελεσματική προσέγγιση των ουγγρικών επιχειρήσεων απαιτεί προσωπική επαφή, γνωριμία και επίσκεψη των εγκαταστάσεων για να δημιουργηθεί και το κατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον. Όπως πάντα η τιμή του προϊόντος αποτελεί καθοριστικό παράγοντα χωρίς όμως να μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα και άλλες παράμετροι, όπως: η ποιότητα κατασκευής, η αξιοπιστία στους χρόνους παράδοσης, η παροχή επαρκούς τεχνικής υποστήριξης, ο διακανονισμός των τρόπων πληρωμής.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις καλούνται έτσι να αντιμετωπίσουν την διπλή πρόκληση του ανταγωνισμού τόσο έναντι των εγχώριων επιχειρήσεων όσο και έναντι των υπολοίπων ξένων. Η σωστή επιλογή ενός αντιπροσώπου με γνώση της αγοράς αποτελεί συνήθως τον προσφορότερο τρόπο για την είσοδο στην αγορά και την ανάπτυξη των εξαγωγών. Για την επιλογή όμως του κατάλληλου ατόμου είναι αναγκαία η επίσκεψη στην αγορά και η προσωπική επαφή με τους εν δυνάμει αντιπροσώπους. Η συμμετοχή ή η επίσκεψη στελεχών ελληνικών επιχειρήσεων σε Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ουγγαρία μπορεί να συνεισφέρει στις επιχειρηματικές επαφές και στην παρουσίαση των πραγματικών δυνατοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι κυριότερες εξ αυτών, ανά κλάδο, είναι:

- AGRO+MASH EXPO-International Agriculture and Agricultural Machinery Exhibition
- CONSTRUMA-International Building Trade Exhibition

- HUNGAROTHERM- International Trade Exhibition for Heating Ventilation, Air-Condition Technology And Sanitation
- INDUSTRY DAYS -International Industrial Trade Exhibition
- MACH-TECH- International Trade Exhibition of Machine Manufacturing and Welding
- RENE0 -Central Europe, International Trade Fair for Renewable Energy and Efficiency
- SIRHA -International Food, Drink, Food Processing and Hospitality Trade Fair
- Technology
- UTAZAS - International Tourism Exhibition

3. Καταναλωτικά πρότυπα / Προβλήματα

Όπως επισημάνθηκε ήδη, το μικρό μέγεθος της αγοράς και η χαμηλή αγοραστική δύναμη του μέσου Ούγγρου καταναλωτή (είτε για είδη διατροφής, ένδυσης και υπόδησης, είτε για οικιακό ή μηχανολογικό εξοπλισμό, αλλά και για άλλα προϊόντα όπως δομικά υλικά, τουριστικές υπηρεσίες, κλπ) θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν, προκειμένου οι ελληνικές επιχειρήσεις προσαρμόσουν ανάλογα την τιμολογιακή πολιτική τους και καταφέρουν να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε ανταγωνιστικές τιμές.

Επίσης για να πεισθούν οι ουγγρικές επιχειρήσεις στη διαφοροποίηση των προμηθευτών τους ή στη διακοπή μακροχρόνιων συνεργασιών, προκειμένου να ξεκινήσουν νέα συνεργασία με ελληνικές εταιρείες, θα πρέπει οι ελληνικές επιχειρήσεις να κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους και την επαγγελματική αποδοχή τους. Η εμπορική νοοτροπία των ουγγρικών επιχειρήσεων καθορίζεται και από την γεωγραφική και πολιτισμική εγγύτητα με οικονομικά και εμπορικά ισχυρές χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Τσεχία) και τις προσανατολίζει σε αναζήτηση συνεργασιών με επιχειρήσεις των χωρών αυτών, που χαρακτηρίζονται ως τεχνολογικά προηγμένες.

Σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα και εμπόδια στις μεταξύ των δύο χωρών εμπορικές συναλλαγές. Εντούτοις, κατά καιρούς ανακύπτουν διάφορα θέματα που κυρίως συνοψίζονται στα παρακάτω:

Μεταφορές

Στο πλαίσιο συνεργασίας των ουγγρικών τελωνειακών αρχών με Interpol, Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων-WCO και των αρμοδίων Κοινοτικών οργάνων, έχουν τεθεί σε εφαρμογή αυστηροί συνοριακοί και τελωνειακοί έλεγχοι σε φορτηγά διεθνών μεταφορών, ανεξαρτήτως εθνικότητας, προέλευσης ή περιεχομένου φορτίων, είτε τα φορτία προορίζονται για Ουγγαρία είτε διέρχονται από τη χώρα (transit).

Έλληνες οδηγοί φορτηγών, μπορεί να αντιμετωπίσουν προβλήματα όταν εκτελούν μεταφορές προς την Ουγγαρία ή τη διασχίζουν transit. Οι περισσότερες των περιπτώσεων αφορούν σε επιβολή προστίμων λόγω λανθασμένης τοποθέτησης φορτίου ή κατανομής του ανά άξονα, μεταβολής βάρους ζύγισης του ίδιου φορτίου από τελωνείο σε τελωνείο στην Ουγγαρία, ελλιπή ή λανθασμένη αναγραφή των προβλεπόμενων διοικητικών στοιχείων (όνομα οδηγού, ρύθμιση ταχογράφων, τήρηση ωραρίου κλπ.).

Επίσης, προβλήματα παρουσιάζονται στην ορθή εφαρμογή του νέου συστήματος υποχρεωτικής είσπραξης ηλεκτρονικών διοδίων, με την ονομασία "HU-GO", που αφορά όλα τα επαγγελματικά φορτηγά μικτού βάρους άνω των 3,5 τόννων.

Ηλεκτρονικές απάτες

Έχουν σημειωθεί αλληπάλληλα κρούσματα παραπλάνησης ελληνικών επιχειρήσεων μέσω Διαδικτύου. Επισημαίνεται ότι πέραν των νομίμως καταχωρημένων και αξιόπιστων ουγγρικών εταιρειών, που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για εμπόριο και προβολή των προϊόντων τους, κατά καιρούς εμφανίζονται, αμφίβολης προέλευσης, ιστοσελίδες εταιρειών που φέρονται να έχουν την έδρα

τους στην Ουγγαρία και προσφέρουν προϊόντα σε ιδιαίτερες χαμηλές τιμές. Στις ιστοσελίδες των εταιρειών αυτών, συνήθως αναφέρεται ότι υπάρχει η δυνατότητα εμπορίας πολλών και διαφορετικών προϊόντων, σε ιδιαίτερες ελκυστικές τιμές (συχνότερα καταχωρούνται προϊόντα ξυλείας, καυσόξυλα-pellets, ζάχαρη, αλεύρι, scrap, μέρη από πουλερικά, αναπτήρες και φυτικά έλαια). Οι προσφερόμενες τιμές πώλησης των προϊόντων, είναι προκλητικά χαμηλές σε σχέση με τον υπόλοιπο ανταγωνισμό στην αγορά, προκειμένου να προσελκύσουν ανυποψίαστες εταιρείες και καλόπιστους επιχειρηματίες. Τα στοιχεία επικοινωνίας των εταιρειών που επιχειρούν την απάτη, είναι συνήθως ηλεκτρονικές ταχυδρομικές διευθύνσεις (yahoo, gmail, hotmail, κλπ) και αριθμοί ουγγρικών καρτοκινητών τηλεφώνων, έτσι ώστε να καθίσταται εξαιρετικά δύσκολος ο οποιοσδήποτε έλεγχος και εντοπισμός τους.

Η πλέον συνηθισμένη τακτική που ακολουθούν οι εν λόγω «εταιρείες» για να αποσπάσουν χρηματικά ποσά από τα θύματά τους, είναι να θέτουν ως προϋπόθεση ολοκλήρωσης της εμπορικής συναλλαγής την αποστολή εμβάσματος ή προκαταβολής, μικρού όμως ύψους (συνήθως μεταξύ €1.000 - €2.000, χωρίς να αποκλείονται μεγαλύτερα ποσά, αλλά πάντως πολύ χαμηλά ως προς τη συνολική αξία της παραγγελίας) ώστε να μην αποθαρρυνθούν οι ενδιαφερόμενοι. Τα χρηματικά αυτά εμβάσματα, οι εταιρείες-θύματα καλούνται να αποστείλουν:

α) σε τραπεζικούς λογαριασμούς ουγγρικών τραπεζών, για τον έλεγχο των οποίων απαιτείται δικαστική εντολή

β) μέσω του διεθνούς συστήματος ηλεκτρονικών πληρωμών και αυθημερόν εκτέλεσης της εντολής (π.χ. Western Union)

γ) σε τραπεζικά ιδρύματα εκτός Ουγγαρίας (συνήθως σε Πολωνία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, και αλλού)

Τα στοιχεία και παραστατικά που προωθούνται στις ελληνικές επιχειρήσεις (προτιμολόγια, δελτία παραγγελίας, συμφωνίες συνεργασίας, εγγυητικές επιστολές, κ.ά.), για να τις πείσουν να αναπτύξουν συνεργασία, περιλαμβάνουν:

α) ανύπαρκτες επωνυμίες «εταιρειών» με παραπλανητικά ονόματα υπευθύνων και δ/νσεων (π.χ. πάγκα, πλατείες, ανύπαρκτες οδοί και αριθμοί, κλπ)

β) οικειοποίηση στοιχείων υπαρκτών εταιρειών (με χρήση επωνυμίας και δ/σης), των οποίων το αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας μπορεί να είναι ακριβώς το ίδιο, παραπλήσιο, ή και εντελώς διαφορετικό.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στις συναλλαγές τους με εταιρείες που έχουν εντοπίσει μέσω Διαδικτύου, και οι οποίες εμφανίζονται ως ουγγρικές. Ειδικότερα, θα πρέπει να αποφεύγεται η αποστολή χρηματικών εμβασμάτων, ανεξαρτήτως ποσού, αν δεν έχει προηγηθεί έστω και υποτυπώδης έλεγχος για τις εταιρείες αυτές. Επισημαίνουμε ότι ακόμη και σε έναν πολύ απλό έλεγχο (π.χ. περιήγηση στην ιστοσελίδα της εταιρείας), είναι δυνατόν να εντοπισθεί κάποιο ή περισσότερα από τα στοιχεία/ενδείξεις απάτης που προαναφέραμε.

Το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (ΟΕΥ) της Ελληνικής Πρεσβείας στην Βουδαπέστη είναι σε θέση να ενεργήσει προληπτικό έλεγχο και να συλλέξει χρήσιμες πληροφορίες για οποιαδήποτε νόμιμη εταιρεία που λειτουργεί στην Ουγγαρία. Ο μη εντοπισμός εταιρειών, τα αναληθή ή ελλιπή στοιχεία τους, τυχόν αποκλίσεις από το αντικείμενο εμπορικής δράσης τους, κλπ, αποτελούν ενδείξεις για πιθανή απάτη και πάντως, σε κάθε περίπτωση, είναι παράγοντες που πρέπει ο Έλληνας επιχειρηματίας να γνωρίζει και να σταθμίσει προσεκτικά, προτού προβεί σε οποιαδήποτε συνεργασία. Προληπτική σχετική επικοινωνία με το Γραφείο ΟΕΥ αποτρέπει τυχόν απάτες εις βάρος Ελλήνων επιχειρηματιών, ή τουλάχιστον περιορίζει σημαντικά τις πιθανότητες να εξαπατηθούν από επιτήδειους κατά την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ουγγαρία.

Εμπόριο εποχικών φρούτων (κυρίως καρπουζιών)

Προστριβές μεταξύ Ελλήνων και Ούγγρων επιχειρηματιών δημιουργούνται κατά τη διαδικασία εισαγωγής και διακίνησης ελληνικών καρπουζιών στην Ουγγαρία. Το πρόβλημα εντοπίζεται συνήθως προς τα μέσα της καλοκαιρινής περιόδου, όταν στην αγορά εμφανίζονται τα ουγγρικής παραγωγής καρπούζια (τα οποία έχουν χαμηλότερη τιμή). Τότε, οι Ούγγροι εισαγωγείς προφασίζονται ότι δεν μπορούν να διαθέσουν στην ουγγρική αγορά τα (ακριβότερα) ελληνικά καρπούζια στην προσυμφωνημένη τιμή και απαιτούν από τους Έλληνες εξαγωγείς να αναπροσαρμόσουν προς τα κάτω την τιμολόγηση (απειλώνοντας πολλές φορές ότι δεν θα εξοφλήσουν το εμπόρευμα, ότι θα διακόψουν κάθε συνεργασία κλπ.). Οι Έλληνες εξαγωγείς θα πρέπει να επιδεικνύουν προσοχή και να ασφαλίζουν τα εμπορεύματά τους κατά παντός κινδύνου.

4. Διεθνείς Εκθέσεις

Η συμμετοχή (ή, επίσκεψη στελεχών) ελληνικών επιχειρήσεων σε Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ουγγαρία, ενισχύει την ελληνική παρουσία στην ουγγρική αγορά, δημιουργεί προϋποθέσεις για επιτυχημένες επιχειρηματικές επαφές και αναδεικνύει τις πραγματικές δυνατότητες των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι κυριότερες διεθνείς εκθέσεις στις οποίες θα υπήρχε ενδιαφέρον συμμετοχής από ελληνικές εταιρείες, είναι:

- «AGROMASHEXPO», η μεγαλύτερη έκθεση αγροτικού εξοπλισμού (μηχανήματα, εργαλεία, αυτοματισμοί, λιπάσματα, εντομοκτόνα, παρασιτοκτόνα, σπόροι σποράς, κλπ) στην Ουγγαρία
- «BOAT SHOW», Ναυτικό σαλόνι Βουδαπέστης. Ενδιαφέρουσα έκθεση με προοπτικές για την ελληνική βιομηχανία κατασκευαστών μικρών σκαφών και ναυτιλιακών ειδών.
- «CONSTRUMA», Διεθνής Έκθεση Κατασκευών και Δομικών Υλικών. Μεταξύ των σημαντικότερων στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.
- «SIRHA-BUDAPEST», Διεθνής Έκθεση 'HoReCa' Τροφίμων και Ποτών. Διοργανώνεται ανά διετία.
- «OKOINDUSTRIA» (International Environmental Industry, Energy Efficiency and Renewable Energy Exhibition), Η μεγαλύτερη διεθνής έκθεση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ουγγαρία. Διοργανώνεται ανά διετία, με πάνω από 80 εκθέτες και 4.500 επισκέπτες.
- «TRAVEL-UTAZAS», Διεθνής Έκθεση Τουρισμού

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Η Ουγγαρία έχει συνάψει Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με 67 χώρες και Συμφωνίες Αμοιβαίας Προστασίας Επενδύσεων με 57 χώρες, με σημαντικότερη την πρόβλεψη για απαγόρευση δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, παρά μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή το ουγγρικό κράτος υποχρεούται σε καταβολή πλήρους αποζημίωσης.

2. Φορολογία Φυσικών Προσώπων

Με το επιχείρημα την ενίσχυση της μεσαίας τάξης και λίγο πριν τις βουλευτικές εκλογές, η κυβέρνηση μείωσε τον ενιαίο επίπεδο συντελεστή φορολόγησης από 16% σε 15%. Άλλα μέτρα έχουν χαρακτήρα ενίσχυσης ασθενέστερων, οικονομικά, στρωμάτων, όπως η απασχόληση σε δημόσιες εργασίες (π.χ. καθαρισμοί δρόμων) μεγάλου αριθμού προσώπων επί ολιγόμηνης –μη ανανεούμενης βάσης και με αποδοχές κάτω από τον κατώτατο μισθό.

Πριν από τις βουλευτικές εκλογές (Απρίλιος 2014), δόθηκαν οι πρώτες αυξήσεις του κατώτατου μισθού, μετά από επτά χρόνια, ενώ μειώθηκαν και οι τιμές στους λογαριασμούς κοινής ωφέλειας παρά τον προβληματισμό που εξέφρασαν ΔΝΤ και Ευρ. Επιτροπή για τις επιπτώσεις επί της οικονομικής θέσης των σχετικών ΔΕΚΟ.

Τον Δεκέμβριο 2017, ο μέσος ακαθάριστος μισθός διαμορφώθηκε στα 327.713 HUF (~1.047 €), αυξημένος κατά 13.5% σε σχέση με τον Δεκέμβριο 2016. Το ίδιο χρονικό διάστημα, επίσης αυξημένος κατά 13.5% εμφανίζεται και ο μέσος καθαρός μισθός (217.900 HUF, περίπου 700 €). Για το σύνολο του έτους 2017, ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός ανήλθε στα 297.000 HUF (~954 €), αυξημένος κατά 12.9% σε σχέση με το 2016.

Μέσος καθαρός μισθός 2017		
Τομέας οικονομίας	HUF	%
Ιδιωτικός Τομέας	205,500	11.6
Δημόσιος Τομέας	183,000	15.9
ΜΚΟ	171,000	11.2
Σύνολο	197,500	12.9
Εργάτες Δημοσίου	54,300	3.5

Επισημαίνεται ότι από 1^{ης} Ιανουαρίου 2017, βάσει του Νόμου 430/2016. (XII. 15.), έχουν ορισθεί:

- α) ο κατώτατος βασικός μηνιαίος μισθός στα 127.500 ουγγρικά φιορίνια –HUF (~ € 412),
- β) ο εβδομαδιαίος στα 29.310,
- γ) ο ημερήσιος στα 5.870 και
- δ) η κατώτατη αμοιβή για εργασία στα 733 φιορίνια.

Ο ίδιος Νόμος, καθορίζει και το εγγυημένο κατώτατο μηνιαίο εισόδημα του εργαζόμενου (μισθοδοσία και συμπληρωματικές απολαβές από την εργοδοσία σε μορφή π.χ. δελτίων εστίασης, bonus, μηνιαία κάρτα αστικών μεταφορών κλπ.) στα 161.000 HUF (~ € 519), όπως επίσης και το εβδομαδιαίο (37.020 HUF), το ημερήσιο (7.410 HUF) και την κατώτατη αμοιβή εργασίας (926 HUF).

Εντός του 2018 κατόπιν και συμφωνίας της κυβέρνησης με τα συνδικαλιστικά και εργατικά σωματεία, οι μισθοί και τα ημερομίσθια θα αυξηθούν αρχικά κατά 8% και στη συνέχεια κατά 12%.

3. Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Η φορολογία στην Ουγγαρία χωρίζεται σε δύο κατηγορίες: α) την Κεντρική (την πηγή των κρατικών εσόδων) και β) την κατά Περιφέρειες (την πηγή των εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης). Οι κεντρικοί φόροι κατηγοριοποιούνται σε «Γενικούς» και «Ειδικούς», αναλόγως του επιδιωκόμενου σκοπού. Στους Γενικούς φόρους συμπεριλαμβάνονται οι εταιρικοί φόροι, ο ΦΠΑ και ο φόρος εισοδήματος, ενώ στους Ειδικούς φόρους συμπεριλαμβάνονται οι φόροι σε συγκεκριμένους κλάδους ή βιομηχανίες της χώρας (π.χ. ενεργειακός φόρος, φόρος τηλεπικοινωνιών, φόρος για τη δημόσια υγεία, κλπ). Οι φόροι της Περιφέρειας / Δημοτικοί φόροι (φόροι σε τοπικές επιχειρήσεις, φόρος γης, φόρος κτιρίων κλπ), επιβάλλονται από τις Νομαρχίες, τους Δήμους και τις Κοινότητες οι οποίοι καθορίζουν και το ύψος των φόρων αυτών. Επισημαίνεται ότι στο φορολογικό καθεστώς της Ουγγαρίας η τάση για τους κεντρικούς φόρους είναι να εφαρμόζονται επί των δαπανών και όχι τόσο επί των εισοδημάτων. Επίσης, φαίνεται ότι το βάρος μεταφέρεται από τους γενικούς φόρους στους ειδικούς.

Πάντως, ως πλήρες μέλος της Ε.Ε., η Ουγγαρία έχει εναρμονίσει τη νομοθεσία της για τον ΦΠΑ, τους εισαγωγικούς δασμούς και τον φόρο πολυτελείας. Επιπλέον, η Ουγγαρία φροντίζει ώστε και το σύνολο της σχετικής νομοθεσίας, να συμβαδίζει με τις απαιτήσεις της Ε.Ε., του Οργανισμού

Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και με το σύστημα για τη “Διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μεταφορά κερδών” (Base Erosion Profit Shifting - BEPS).

Σημειώνεται ότι η νομοθεσία περί προώθησης επενδύσεων προβλέπει την υπό όρους δυνατότητα φορολογικών απαλλαγών.

Η φορολόγηση εισοδήματος εταιρειών που προέρχεται από οικονομικές, ή άλλες δραστηριότητες, με σκοπό το κέρδος, είναι υποχρεωτική.

Από 1/1/2017, ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης μειώθηκε σε 9% για όλες τις επιχειρήσεις (από 19% για τις εταιρείες με ετήσιο τζίρο άνω των 500 εκ. HUF και από 10% για τις υπόλοιπες). Ο συντελεστής 9% είναι ο χαμηλότερος στην Ε.Ε., χαμηλότερος και από αυτούς της Βουλγαρίας (10%) και Ιρλανδίας, Κύπρου (12,5%).

Στη φορολόγηση των εταιρειών, δίδεται η δυνατότητα στις εταιρείες να επιλέξουν, υπό προϋποθέσεις, υποκατηγορίες φορολόγησης, που ενδεχομένως τις ευνοούν, π.χ.:

-EVA «Απλοποιημένος επιχειρηματικός Φόρος» για επιχειρήσεις που οι ετήσιες πωλήσεις τους δεν ξεπερνούν τα 30 εκ. HUF (περίπου €100.000),

-ΚΑΤΑ «Τμηματικός Φόρος» με τον οποίον η εταιρεία απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του εταιρικού φόρου, ατομικού εισοδήματος, ασφαλιστικών εισφορών, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κ.α. φόρων και εισφορών,

-ΚΙΒΑ «Φόρος Μικρών Επιχειρήσεων», με τον οποίον παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η πιο ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

Στις εταιρείες που φορολογούνται, δίδονται και φορολογικές απαλλαγές ή κίνητρα (π.χ. απαλλαγή μέχρι και του 80% του φόρου που έχει υπολογιστεί εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, επιδότηση τόκων για δάνεια μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων, φορολογικές απαλλαγές για επενδύσεις που σκοπό έχουν την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, κλπ).

4. Ειδικότεροι φόροι

Θεωρώντας ότι το κράτος πρόνοιας δεν μπορεί να επιβιώσει σε εποχή παγκοσμιοποίησης, η ουγγρική κυβέρνηση έχει περιορίσει το μέγεθος των κοινωνικών παροχών. Η θέσπιση μιας μοναδικής, υψηλής βαθμίδας ΦΠΑ, ύψους 27%, αποσκοπεί στην αύξηση των κρατικών εσόδων. Επειδή αυτό δεν επαρκεί, έχουν επιβληθεί μια σειρά από ειδικούς φόρους επί των τραπεζών και επί διαφόρων τομέων της οικονομίας, όπως τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, εταιρίες λιανεμπορίου. Επίσης προωθούνται, υπό διάφορα σχήματα, ο έλεγχος της αγοράς προϊόντων καπνού και οινοπνευματωδών προϊόντων, με κύριο επιχείρημα την αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και την αύξηση των κρατικών εσόδων.

Η νομοθεσία που διέπει την επιβολή και είσπραξη ΦΠΑ στην Ουγγαρία (Hungarian VAT Act), είναι συμβατή με τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ε. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας στην Ουγγαρία, διέπουν την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, την πώληση και αγορά προϊόντων εντός της Ε.Ε., καθώς και τις εξαγωγές και εισαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών. Ο γενικός συντελεστής ΦΠΑ καθορίζεται στο 27%. Υπάρχουν όμως και μειωμένοι συντελεστές, 18% και 5%.

Μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α 18% επιβάλλεται σε είδη πρώτης ανάγκης (άρτος, γαλακτοκομικά, εμφιαλ. νερό, κλπ) και στους λογαριασμούς των κεντρικών θερμάνσεων. Σε βιβλία και φάρμακα επιβάλλεται Φ.Π.Α 5%, όπως επίσης και στα εστιατόρια. Στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών ισχύει Φ.Π.Α 18% (μείωση από 25% για τόνωση της τουριστικής κίνησης). Επίσης για ειδικές κατηγορίες προϊόντων (καύσιμα, οινοπνευματώδη, καπνός) υφίσταται επιπλέον ειδικός φόρος κατανάλωσης.

5. Φορολόγηση ατομικού εισοδήματος – Κοινωνική ασφάλιση – εισφορές.

Φυσικά πρόσωπα στην Ουγγαρία, δύνανται να εμπλακούν σε κανονική και μόνιμη επιχειρηματική δραστηριότητα με σκοπό το κέρδος, με δική τους ευθύνη, ως ιδιώτες επιχειρηματίες (στην κατηγορία

συμπεριλαμβάνονται επίσης οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι). Ο συντελεστής φορολογίας του ατομικού εισοδήματος των ιδιωτών επιχειρηματιών, καθορίζεται στο 9%. Όμως, ο ιδιώτης επιχειρηματίας υποχρεούται σε επιπρόσθετη φορολόγηση με 15% των μετά-φόρων εισοδημάτων του από την επιχειρηματική του δράση.

Ο φορολογικός συντελεστής ατομικών εισοδημάτων κατοίκων-ιδιωτών της Ουγγαρίας (συμπεριλαμβάνονται και οι πολίτες της Ε.Ε., αλλά και τρίτων χωρών που έχουν, όμως, άδεια παραμονής), ανέρχεται σε 15% επί της φορολογικής τους βάσης.

Σχετικά με τις εισφορές για κοινωνική ασφάλιση, σημειώνουμε ότι ο εργαζόμενος καταβάλλει 10% επί του μισθού του για το συνταξιοδοτικό και 8,5% για ιατροφαρμακευτική κάλυψη.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) υπολογίζονται σε πάνω από 71,6 δις ευρώ, ποσό που σε σχέση με το ΑΕΠ είναι το υψηλότερο μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το 76,4% των ΑΞΕ προέρχεται από κ-μ της Ε.Ε. (23,2% προέρχεται από την Γερμανία). Οι ΑΞΕ επικεντρώνονται κυρίως στην αυτοκινητοβιομηχανία, στην πληροφορική, στα ηλεκτρονικά, στις υπηρεσίες logistics και πιο πρόσφατα στον τομέα υπηρεσιών (call centers).

1. Αναπτυξιακός Νόμος – Κίνητρα Επενδύσεων

Τα επενδυτικά κίνητρα που προσφέρονται από την ουγγρική κυβέρνηση έχουν ως ακολούθως:

Σε περίπτωση που μία επένδυση δεν τυγχάνει συγχρηματοδότησης από την Ε.Ε., μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, η ουγγρική κυβέρνηση, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης, προσφέρει δέσμες επενδυτικών κινήτρων που περιλαμβάνουν:

- Επιδότησεις με μορφή άμεσης χρηματικής συνεισφοράς, με απόφαση της κυβέρνησης.
- Φοροαπαλλαγές.
- Επιδότησεις για εκπαίδευση προσωπικού.
- Επιδότησεις για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Τα επενδυτικά κίνητρα εφαρμόζονται σε μια σειρά επενδύσεων όπως:

1. Βιομηχανία/Μεταποίηση.
2. Επιχειρήσεις Έρευνας και Τεχνολογίας.
3. Περιφερειακά Κέντρα Παροχής Υπηρεσιών.
4. Επιχειρήσεις Διαχείρισης Συστημάτων Διανομής και Μεταφοράς Προϊόντων (Logistics).
5. Τουρισμός.

Η σημαντικότερη ίσως δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι ξένοι επενδυτές στην Ουγγαρία είναι η υψηλή φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, θέμα που η κυβέρνηση προσπαθεί να αμβλύνει με τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης το περίπλοκο σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης με την ύπαρξη δημοτικών και κοινοτικών επιβαρύνσεων δυσχεραίνει τη ξένη επενδυτική δραστηριότητα.

Συνοψίζοντας, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ουγγαρίας είναι η γεωγραφική της θέση, το σύγχρονο οδικό δίκτυο και το καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, ενώ ως μειονεκτήματα θα μπορούσαν να αναφερθούν το μικρό μέγεθος της αγοράς, η χαμηλή αγοραστική δύναμη και τα γραφειοκρατικά εμπόδια.

2. Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/προοπτικές

Τα τελευταία έτη, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης της Ουγγαρίας, εμφάνιζε πτωτική τάση (από 4% το 2014 σε 3,1% το 2015 και 2,1% το 2016), όμως το 2017 κατέγραψε σημαντική αύξηση στο 4,8%.

Ενώ το 2016 η μείωση αποδόθηκε στην κυκλική απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, η αύξηση που σημειώθηκε το 2017 οφείλεται στην αυξημένη εισροή και αξιοποίηση των κονδυλίων από την Ε.Ε.. Πάντως, συγκριτικά με το διεθνή μέσο όρο των τελευταίων ετών, διαπιστώνουμε ότι η Ουγγαρία επέτυχε ρυθμούς ανάπτυξης υψηλότερους του μέσου όρου της Ε.Ε. Ο αγροτικός τομέας συνεισέφερε σημαντικά στη σύνθεση του ΑΕΠ της χώρας, ενώ ο βιομηχανικός τομέας έδειξε να ανακάμπτει από την προηγούμενη χρονιά όταν είχε υποχωρήσει εξαιτίας ανεπάρκειας στην παραγωγή και μείωσης της παγκόσμιας ζήτησης. Για το 2017 σημαντική ήταν και η συνεισφορά του τομέα υπηρεσιών, οι επιδόσεις του οποίου οφείλονται κυρίως στην αύξηση της εσωτερικής ζήτησης. Τόσο ο τομέας του εμπορίου όσο και ο τουριστικός, σημείωσαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, όπως επίσης και οι τομείς των μεταφορών (logistics) και τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.

Το 2017, σε αντίθεση με το 2016, υπήρξε έτος ανάκαμψης για την ουγγρική βιομηχανία η οποία κινήθηκε ανοδικά με ρυθμό 5,5%. Με εξαίρεση τον Απρίλιο 2017, όλους τους υπόλοιπους μήνες του έτους η βιομηχανική παραγωγή εμφανίστηκε αυξημένη σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2016. Τη μερίδα του λέοντος στον κλάδο της βιομηχανίας, κατέχει ο τομέας της παραγωγής/κατασκευής/μεταποίησης (96%), ο οποίος σημείωσε αύξηση 6,8%. Οι εξαορύξεις, με μερίδιο 0,4% στον βιομηχανικό κλάδο, σημείωσαν σημαντική αύξηση 38% σε σχέση με το 2016. Αντίθετα, μικρή μείωση σημειώθηκε στον τομέα ενέργειας που καλύπτει το 3,1% της βιομηχανικής παραγωγής. Μεταξύ των 13 υποκατηγοριών βιομηχανικής παραγωγής, η αυτοκινητοβιομηχανία με μερίδιο 27% σημείωσε για το 2017 την μεγαλύτερη ανάπτυξη με αύξηση 5% σε σχέση με το 2016. Η δεύτερη σημαντικότερη υποκατηγορία (παραγωγή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συσκευών εικόνας) σημείωσε αύξηση 9%.

Αξίζει επίσης να επισημανθεί ότι η ανάπτυξη της βιομηχανίας τροφίμων αποτελεί προτεραιότητα για την κυβέρνηση, που μέσω χρηματοδότησης, ιδιωτικής και κρατικής, στοχεύει στην αύξηση της παραγωγής και κατ' επέκταση στην αύξηση των εξαγωγών προϊόντων τροφίμων που ενσωματώνουν υψηλή προστιθέμενη αξία. Η αξία εξαγωγών του κλάδου τροφίμων και ποτών έχει αυξηθεί 80% την τελευταία 15ετία.

Οι βασικοί κυβερνητικοί στόχοι παρέμειναν αναλλοίωτοι και το 2018: ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης κοντά στο 4%, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση χρέους και χαμηλό έλλειμμα προϋπολογισμού.

Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης αναμένεται να συνεχίσει δυναμικά την πορεία του μέχρι το τέλος του 2018, αλλά να επιβραδυνθεί το 2019. Η αύξηση της απασχόλησης και η άνοδος μισθών και ημερομισθίων θα ενισχύσουν, αναπόφευκτα, την ιδιωτική κατανάλωση με αποτέλεσμα οι ιδιωτικές εταιρείες να προχωρήσουν σε αύξηση των επενδύσεων, συνεπικουρούμενες και από τις εισροές κονδυλίων από την Ε.Ε. Οι εξαγωγές αναμένεται να συνεχίσουν κι αυτές την ανοδική τους πορεία, ωθούμενες από την ισχυρή εξωτερική ζήτηση, χωρίς όμως αυτό απαραίτητα να σημαίνει και αύξηση του μεριδίου αγοράς για την Ουγγαρία. Ταυτόχρονα, η αύξηση των μισθών θα οδηγήσει και σε αύξηση του πληθωρισμού, ο οποίος αναμένεται να ξεπεράσει τον στόχο της Κεντρικής Τράπεζας (3%) στις αρχές 2019. Η δημοσιονομική πολιτική της Ουγγαρίας είναι επεκτατική. Το ίδιο ισχύει και για την νομισματική πολιτική. Πράγματι, υπήρξαν περικοπές στην φορολογία και αύξηση των κατώτατων εισοδημάτων που οδήγησαν σε αύξηση της κατανάλωσης. Για το 2018 αναμένονται περαιτέρω φορολογικές απαλλαγές και αύξηση των μισθών. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος υπερθέρμανσης της ουγγρικής οικονομίας είναι υπαρκτός.

Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης της χώρας ενισχύεται από την εσωτερική ζήτηση και την ιδιωτική κατανάλωση που τροφοδοτούνται από την αύξηση των μισθών, την αύξηση της απασχόλησης και την άνοδο της καταναλωτικής πίστης. Σε μεγάλο βαθμό, οι επενδύσεις βασίζονται στα κονδύλια που εισρέουν στη χώρα από προγράμματα της Ε.Ε. Σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ζήτησης από το εξωτερικό, οι εξαγωγές της χώρας σημείωσαν εξαιρετική άνοδο. Υπό αυτές τις συνθήκες, η Κεντρική

Τράπεζα Ουγγαρίας δεν σκοπεύει να αλλάξει την νομισματική πολιτική της και διατηρεί τα επιτόκια σε μηδενικά επίπεδα ενώ επεκτείνει τη ρευστότητα σε χαμηλότερα μακροπρόθεσμα επιτόκια.

Η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να ενταθεί το 2018, αλλά να μειωθεί σε ένταση το 2019, κυρίως εξαιτίας της έλλειψης στην προσφορά εργατικού δυναμικού που έχει αρχίσει ήδη να παρατηρείται. Η αυξημένη εσωτερική ζήτηση θα καλυφθεί από το εξωτερικό και εάν δεν εφαρμοστεί περιοριστικά μακροοικονομικά μέτρα, ο πληθωρισμός θα αυξηθεί σημαντικά. Οι εξαγωγές θα συνεχίσουν να αυξάνονται, υποστηριζόμενες από την ενίσχυση της εξωτερικής ζήτησης και από την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής (λόγω και των επενδύσεων), όμως, η παράλληλη αύξηση του κόστους θα περιορίσει τα έσοδα και το μερίδιο στις διεθνείς αγορές. Οι επενδύσεις που κατά τη διάρκεια του 2017 σημείωσαν αύξηση 20% (σε σχέση με το 2016), θα συνεχίσουν να κινούνται ανοδικά. Βασικός μοχλός αύξησης των επενδύσεων ήταν το πρόγραμμα επιδότησης αγοράς κατοικιών (CSOK), στο πλαίσιο του οποίου οι τράπεζες δέχθηκαν 63.500 αιτήσεις για δάνεια, συνολικού ύψους 177 δις HUF (€580,3 εκ.).

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) αναθεώρησε προς τα πάνω τις προβλέψεις της για την οικονομική ανάπτυξη της Ουγγαρίας. Πιο συγκεκριμένα η Τράπεζα εκτιμά ότι για το 2018 το ΑΕΠ της Ουγγαρίας θα ανέλθει σε 3,4% (αντί 3%). Σημειώνεται ότι ο στόχος της Ουγγρικής Κυβέρνησης είναι οικονομική ανάπτυξη 4,3% για το 2018. Σύμφωνα με την EBRD η βραχυπρόθεσμη εικόνα της οικονομίας της Ουγγαρίας είναι πολύ θετική και σαφώς βελτιωμένη. Το ύψος των εργοδοτικών εισφορών και της εταιρικής φορολόγησης έχει μειωθεί, ενώ ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί. Η αξιοποίηση κονδυλίων της Ε.Ε. υποβοήθησε την οικονομική μεγέθυνση, η οποία θα ενισχυθεί περαιτέρω με την ανοδική πορεία των μισθών.

Σε γενικές γραμμές, τα στατιστικά στοιχεία για το 2017 είναι ενθαρρυντικά και οι περισσότεροι οικονομικοί δείκτες θετικοί. Το ίδιο θετική αναμένεται να είναι η εικόνα της οικονομίας και για το 2018. Εντούτοις, είναι προφανές ότι μεγάλο μέρος της οικονομίας της Ουγγαρίας βασίζεται -ή μάλλον επηρεάζεται- από την κοινοτική χρηματοδότηση. Επίσης, η Ουγγαρία παραμένει ευάλωτη απέναντι σε εξωτερικές εξελίξεις που επηρεάζουν το εξωτερικό εμπόριο.

Βέβαια, όλο το ανωτέρω πλαίσιο των αναλύσεων και εκτιμήσεων, πρέπει να ενταχθεί στην γενικότερη εικόνα της πορείας της παγκοσμιοποίησης και ασφαλώς της παγκόσμιας οικονομίας. Είναι πολύ πιθανό να διαμορφωθεί ένα εντελώς καινούριο σκηνικό στη διεθνή κοινότητα. Στην πορεία της η παγκοσμιοποίηση έχει να αντιμετωπίσει αντιδράσεις σε εθνικό-κρατικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο επιχειρήσεων. Το πολιτικο-οικονομικό ιδεολογικό πλέγμα εμπορικού προστατευτισμού του νέου Προέδρου των ΗΠΑ, θα μπορούσε να είναι ο καταλύτης εξελίξεων και διατάραξης των υφιστάμενων συσχετισμών δυνάμεων που θα διαψεύσουν τις όποιες εκτιμήσεις για οικονομική μεγέθυνση και αύξηση των εσόδων λόγω αύξησης των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Ο διαφανόμενος «εμπορικός πόλεμος» ΗΠΑ-Ε.Ε., αλλά και ΗΠΑ-Κίνας, θα επιφέρει σίγουρα αλλαγές στην μέχρι τώρα διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών. Εμπορικά αντίμετρα, επιβολή υψηλότερων δασμών και απαγορεύσεις στη διακίνηση συγκεκριμένων προϊόντων είναι παράγοντες περιορισμού του διεθνούς εμπορίου. Στην παγκόσμια εικόνα θα πρέπει ασφαλώς να ενταχθεί και το μέλλον της Ε.Ε., ιδιαιτέρως μετά το Brexit, αλλά και οι σχέσεις που θα διαμορφωθούν μεταξύ των κ-μ., όπως επίσης και η επιρροή διαφόρων συνασπισμών κρατών εντός της Ε.Ε. (π.χ. χώρες Βίζεγκραντ -V4).

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στην ιστοσελίδα της Ουγγρικής Υπηρεσίας Δημοσίων Προμηθειών (Public Procurement Authority, www.kozbeszerzes.hu) δημοσιεύονται οι προκηρύξεις για δημόσιους διαγωνισμούς/κρατικές προμήθειες. Στον ανωτέρω διαδικτυακό τόπο, η πλειονότητα των ανακοινώσεων καταχωρείται στην ουγγρική γλώσσα, ενώ στην αγγλική αναφέρονται γενικές πληροφορίες για την Υπηρεσία, όπως λειτουργία της, στοιχεία επικοινωνίας, νομοθεσία και αντίστοιχα διατάγματα, εκδηλώσεις, κ.ά (σχετική πληροφόρηση υφίσταται με επιλογή της αγγλικής έκδοσης στην εισαγωγή).

Σε περίπτωση που ένας δημόσιος διαγωνισμός υπερβαίνει το ποσό των 50 εκατ. ουγγρ. φιορινιών-HUF, τότε η ανωτέρω Υπηρεσία, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους κρατικούς φορείς και οργανισμούς, προκηρύσσει διεθνή διαγωνισμό με παράλληλη δημοσίευση στην αντίστοιχη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://ted.europa.eu>), όπου οι τυχόν ενδιαφερόμενοι, μετά τη σχετική εγγραφή τους, μπορούν να αναζητήσουν τις πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν (είδος και ποσό διαγωνισμού, υπηρεσίες κατάθεσης και αξιολόγησης των προτάσεων – φακέλλων, κ.ά).

Επιπροσθέτως υφίσταται και η ιστοσελίδα www.tender-ertesito.hu όπου επίσης δημοσιεύονται οι δημόσιοι διαγωνισμοί της Ουγγαρίας (στα ουγγρικά) ενώ στην ιστοσελίδα www.promitheies.gr υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης πληροφοριών στα ελληνικά για προμήθειες, διαγωνισμούς και προκηρύξεις στην Ουγγαρία, έναντι σχετικής χρέωσης.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία περιλαμβάνει προϊόντα αλουμινίου (ράβδοι, πλάκες και φύλλα), φαρμακευτικά προϊόντα, αγροτικά προϊόντα τροφίμων, τηλεφωνικές συσκευές, προϊόντα από πλαστικό, λιπάσματα, εντομοκτόνα, συσκευές ψύξης, κ.ά.

Η Ελλάδα εξάγει στην Ουγγαρία προϊόντα, κυρίως των παρακάτω 4ψήφιων κωδικών Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Σ.Ο.):

- 0805 [Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά],
- 0803 [Μπανάνες, νωπές ή ξερές],
- 0807 [Πεπόνια και Καρπούζια],
- 0810 [Φράουλες, Βατόμουρα, Ακτινίδια κ.ά. φρούτα],
- 1006 [Ρύζι],
- 2008 [Παρασκευάσματα Καρπών και φρούτων],
- 2402 [Πούρα και τσιγάρα]
- 3004 [Φάρμακα],
- 3924 [Πιατικά πλαστικά]
- 7604 [Ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο],
- 7606 [Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο],
- 8415 [Μηχανές και συσκευές τεχνητού κλίματος],
- 8471 [Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών],
- 8517 [Τηλεφωνικές συσκευές] και
- 8542 [Ηλεκτρονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα]

Για το 2017, το πρώτο σε αξία εξαγόμενο στην Ουγγαρία ελληνικό προϊόν ανήκει στον κωδ. Σ.Ο.3004. Με αξία εξαγωγών €8,1 εκ., τα **φάρμακα** αποτελούν το 7,42% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία. Πρέπει να επισημανθεί η εξαιρετική πορεία των ελληνικών εξαγωγών φαρμάκων στην Ουγγαρία τα τελευταία έτη. Για πρώτη φορά, τα φάρμακα καταλαμβάνουν

την πρώτη θέση μεταξύ των εξαγόμενων στην Ουγγαρία ελληνικών προϊόντων, εκτοπίζοντας στην δεύτερη θέση τα προϊόντα αλουμινίου (Σ.Ο.7606).

Τα πέντε πρώτα σε αξία εξαγόμενα στην Ουγγαρία ελληνικά προϊόντα (4-ψήφιοι κωδικοί Σ.Ο.), με συνολική αξία €33,5εκ. (€30,6 εκ. το 2016), αποτελούν το 30,70% (33,13% το 2016) της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία για το 2017. Τα πρώτα δέκα (10) εξαγόμενα στην Ουγγαρία ελληνικά προϊόντα αξίας €48,55 εκ. (€42,7 εκ. το 2016) αποτελούν το 44,5% (46,23% για το 2016) της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία, ενώ τα πρώτα 15 σε αξία εξαγόμενα στην Ουγγαρία ελληνικά προϊόντα, αξίας €56,72 εκ. (€49,9 εκ. το 2016), αποτελούν το 52% (53,96% το 2016) της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία.

1. Βιομηχανικά προϊόντα

Φαρμακευτικά προϊόντα (Σ.Ο. 30)

Είναι αξιοσημείωτο ότι μέχρι και το 2009 η Ελλάδα διατηρούσε θετικό εμπορικό ισοζύγιο με την Ουγγαρία, με τις ελληνικές εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων να έχουν ανοδική τάση. Παρά το γεγονός ότι η τάση αυτή συνεχίστηκε μέχρι και το 2011 (αν και με φθίνοντα ρυθμό), οι ουγγρικές εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα εκτινάχθηκαν και το 2010 ξεπέρασαν σε αξία τις ελληνικές. Το 2012, οι ελληνικές εξαγωγές σημείωσαν κάμψη, όμως οι αντίστοιχες ουγγρικές συνέχισαν την ανοδική τους πορεία. Από το 2009 μέχρι και το 2017, οι ουγγρικές εξαγωγές έχουν υπερ-δεκαπλασιαστεί σε αξία. Οι ελληνικές εξαγωγές, άρχισαν να ανακάμπτουν και πάλι το 2015 και μέχρι το 2017 ακολουθούν ανοδική πορεία. Εντούτοις, ο λόγος εισαγωγών/εξαγωγών είναι 4:1 υπέρ της Ουγγαρίας.

Η χώρα μας θα μπορούσε να αξιοποιήσει τις παραγωγικές δυνατότητες των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών, να διατηρήσει και ενισχύσει την αυξητική εξαγωγική τάση των τελευταίων ετών και να αυξήσει το μερίδιό της στην ουγγρική αγορά, δεδομένου ότι οι εισαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων στην Ουγγαρία ακολουθούν, διαχρονικά, μια σταθερή αυξητική πορεία.

Προϊόντα αλουμινίου (Σ.Ο. 76)

Τα ποσοστά και η θέση κατάταξης της Ελλάδος τόσο στον διψήφιο κωδικό 76 όσο και στους 4ψήφιους κωδικούς 7606 [Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο], 7604 [Ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο] και 7610 [κατασκευές -κουφώματα- από αργίλιο] αφήνουν περιθώρια βελτίωσης και αύξησης του μεριδίου αγοράς.

Προϊόντα χαλκού (Σ.Ο. 74)

Υπάρχει ανοδική τάση των ελληνικών εξαγωγών. Η Ελλάδα θα μπορούσε να διατηρήσει και να αυξήσει τις εξαγωγές της στην Ουγγαρία, διεκδικώντας μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, κυρίως στους κωδικούς Σ.Ο.7408 [Σύρματα από χαλκό] και Σ.Ο.7411 [Σωλήνες από χαλκό].

Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές (Σ.Ο. 85)

Στον σημαντικότερο για την Ουγγαρία, από άποψης εισαγωγών, διψήφιο κωδικό Σ.Ο. 85, η Ελλάδα έχει αξιόλογη παρουσία. Στους 4ψήφιους κωδικούς που η χώρα μας έχει το μεγαλύτερο ποσοστό (8517 και 8542), θα μπορούσε να αυξήσει περαιτέρω το μερίδιό της.

2. Τρόφιμα

Τα εξαγόμενα ελληνικά αγροτικά προϊόντα τροφίμων στην Ουγγαρία, αντιμετωπίζουν ισχυρό ανταγωνισμό τόσο από την σημαντική εγχώρια παραγωγή σε τυροκομικά, σε σπορέλαια, σε φρούτα (φράουλες, καρπούζια, κλπ) και κηπευτικά (πιπεριές, ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, κολοκύθια, μαρούλια, κ.ά.), όσο και από ευρωπαϊκές χώρες με ομοειδή εξαγωγικά αγροτικά προϊόντα (όπως η

Ιταλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Σλοβακία και η Ρουμανία). Έντονος είναι και ο ανταγωνισμός από χώρες εκτός Ε.Ε. (Τουρκία, Σερβία, Ουκρανία).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση ισχυρού ανταγωνισμού από χώρες που δεν παράγουν αγροτικά προϊόντα (π.χ. πορτοκάλια, ροδάκινα), αλλά που όμως, διαθέτουν μεγάλα κέντρα συγκέντρωσης και διανομής-logistics (π.χ. Γερμανία) και ως εκ τούτου λειτουργούν ως σημεία μεταφόρτωσης.

Επισημαίνεται επίσης και η συνήθης πρακτική του μέσου Ούγγρου καταναλωτή να προτιμά τα εγχώρια αγροτικά προϊόντα έναντι των εισαγόμενων, συνήθως λόγω κόστους, αλλά και νοοτροπίας.

Φρούτα (Σ.Ο. 08)

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα και παραγωγική επάρκεια σε πολλά από τα προϊόντα του Κεφ.08, εκτιμούμε ότι θα μπορούσε να αυξήσει το μερίδιό της στην ουγγρική αγορά.

Πιο συγκεκριμένα, το μερίδιό της μπορεί να αυξήσει στον κωδικό 0805 (εσπεριδοειδή), στον οποίο σημειώνει και τις μεγαλύτερες εξαγωγές €3.228.837. Κυριότερος ανταγωνιστής μας στα εσπεριδοειδή είναι η Ισπανία με αξία εξαγωγών στην Ουγγαρία €15.266.748 (και 27,82% του συνόλου των ουγγρικών εισαγωγών της συγκεκριμένης κατηγορίας) και ακολουθούν Γερμανία, Τουρκία και Ην. Βασίλειο. Η Ελλάδα καλύπτει το 5,88% των ουγγρικών αναγκών σε εσπεριδοειδή.

Δεύτερη σημαντικότερη για την Ελλάδα κατηγορία προϊόντων και με δυνατότητες περαιτέρω αύξησης των εξαγωγών, είναι αυτή του κωδικού 0807 (πεπόνια και καρπούζια) με αξία εξαγωγών €1.144.381. Σε αυτή την κατηγορία κύριος ανταγωνιστής μας είναι και πάλι η Ισπανία με εξαγωγές €1.410.734 (19,27%) και ακολουθεί η Γερμανία με €1.238.981 (16,92) και η Ελλάδα που καλύπτει το 17,63% των ουγγρικών εισαγωγών.

Ο κωδικός 0810 (φράουλες και ακτινίδια) με αξία εξαγωγών €538.083 παρουσιάζει επίσης δυνατότητες για αύξηση των ελληνικών εξαγωγών. Οι κωδικοί 0806 (σταφύλια), 0808 (μήλα, αχλάδια) και 0809 (βερίκοκα, νεκταρίνια, ροδάκινα), έχουν επίσης καλές προοπτικές για την Ελλάδα.

Τέλος, επισημαίνουμε και την μικρή σχετικά κατηγορία του κωδικού 0814 (φλούδες εσπεριδοειδών, πεπονιών, καρπουζιών -νωπές, κατεψυγμένες, ή σε άλμη), στον οποίο δεν έχουν καταγραφεί εισαγωγές από την Ελλάδα. Εντούτοις, εκτιμούμε ότι η χώρα μας θα μπορούσε να διεκδικήσει μερίδιο αγοράς και λόγω συγκριτικού πλεονεκτήματος και παραγωγικής δυναμικότητας να ανταγωνιστεί τους κυρίαρχους «παίκτες» της κατηγορίας, Γερμανία, Αυστρία και Τσεχία.

Δημητριακά (Σ.Ο. 10)

Η Ουγγαρία, για τα προϊόντα του Κεφ.10, πραγματοποιεί ετήσιες συνολικές εισαγωγές αξίας αξίας €173.940.401. Εκ του ποσού αυτού, €102.337.887 (58,83%) αφορά στα προϊόντα του 4ψήφιου κωδικού 1005 [Καλαμπόκι]. Ακολουθούν κατά σειρά αξίας οι κωδικοί 1001 [Σιτάρι και Σιμιγδάλι] με €36.831.758 (21,17%) και 1006 [Ρύζι] με €24.854.309 (14,28%).

Η Ελλάδα, που εξάγει προϊόντα της σε όλους τους 4ψήφιους κωδικούς (πλην των 1002, 1007 και 1008) αξίας €2.713.676, καλύπτει μόνο το 1,56% των εισαγωγών της Ουγγαρίας στα προϊόντα του Κεφ.10. Κύριοι ανταγωνιστές μας είναι η Σλοβακία με εξαγωγές αξίας €30.542.223 (17,55% των εισαγωγών της Ουγγαρίας), η Γαλλία με €27.800.127 (15,98%) και η Ρουμανία με €26.761.413 (15,38%). Πρέπει να σημειωθεί ότι το συντριπτικό ποσοστό των ελληνικών εξαγωγών του Κεφαλαίου 10 (96,38%), αφορά στον κωδικό 1006 [ρύζι]. Στον πολύ σημαντικό όμως για την Ουγγαρία 4ψήφιο κωδικό 1005, το ποσοστό της χώρας μας είναι αμελητέο (0,05%).

Η χώρα μας μπορεί και πρέπει να αυξήσει το μερίδιο αγοράς της στον κωδικό 1006 (ρύζι). Επίσης, περιθώρια υπάρχουν και για απόκτηση μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς στον κωδικό 1005 (καλαμπόκι).

Ελαιόλαδο (Σ.Ο. 1509 και Σ.Ο. 1510)

Οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου, εμφανίζονται να έχουν ανοδική πορεία τα τελευταία έτη, αν και η χώρα μας υπολείπεται πολύ στην κατάταξη και βρίσκεται πίσω από χώρες των οποίων η παραγωγή ελαιολάδου είναι ελάχιστη σε σχέση με την ελληνική. Η Ισπανία καλύπτει το 29,63% και η Ιταλία το 24,04% των εισαγωγών ελαιολάδου της Ουγγαρίας και η Γερμανία το 17,3%. Ακολουθούν Βέλγιο (5,98%), Σλοβακία, Πορτογαλία, Ολλανδία, Αυστρία, Ην.Βασιλείο, Τσεχία, Πολωνία και Ελλάδα (1,42%).

Είναι αλήθεια ότι το ελαιόλαδο, τα τελευταία χρόνια, έχει αρχίσει να αποτελεί κομμάτι των γαστρονομικών συνηθειών των Ούγγρων καταναλωτών που το χρησιμοποιούν κυρίως σε νωπή μορφή (π.χ. σε σαλάτες εποχής). Στη μαγειρική δεν χρησιμοποιείται εκτεταμένα, κυρίως εξαιτίας της μαζικής ουγγρικής παραγωγής -και χρήσης- ζωικών λιπών και σπορέλαιων, αλλά και εξαιτίας της μεγάλης διαφοράς στη λιανική τιμή μεταξύ ελαιολάδου και των προαναφερθέντων προϊόντων. Ωστόσο, την τελευταία πενταετία, συναντάμε αυξανόμενο ενδιαφέρον για την χρήση του ελαιολάδου σαν αποτέλεσμα και της στροφής των καταναλωτών προς ένα υγιέστερο τρόπο διατροφής, σε συνδυασμό πάντα και με τη σημειωθείσα αύξηση του εισοδήματος των νοικοκυριών.

Επισημαίνεται ότι τα στατιστικά στοιχεία εισαγωγών ελαιολάδου, πολύ πιθανόν να μην αποδίδουν την πραγματική εικόνα, δεδομένου ότι ελληνικό ελαιόλαδο εισάγεται στην Ουγγαρία και από την Γερμανία (π.χ. περίπτωση καταστημάτων LIDL) και συνεπώς η εισαγωγή «πιστώνεται» στην Γερμανία. Αξίζει επίσης να επισημανθεί ότι το ελληνικό ελαιόλαδο είναι το πιο ακριβό στην αγορά, δεδομένου ότι κατά μέσο όρο η τιμή ανά κιλό, εντός του 2017, διαμορφώθηκε στα €3,85 (2016: €3,09/χλγ.).

Παρασκευάσματα καρπών λαχανικών και φρούτων (Σ.Ο. 20)

Αναλύοντας τα στατιστικά στοιχεία, διαπιστώνουμε ότι η Ελλάδα εξάγει στην Ουγγαρία προϊόντα αξίας €5.369.523 καλύπτοντας μόνο το 2,38% των εισαγωγών της Ουγγαρίας στα προϊόντα του Κεφ. 20. Βρίσκεται δε στην 10^η θέση (8^η το 2016), πίσω από τις: Γερμανία €42.819.206 (19,03%), Πολωνία €33.228.104 (14,77%), Ολλανδία €25.943.292 (11,53%), Ιταλία €20.882.571 (9,28%), Τσεχία, Αυστρία, Γαλλία, Βέλγιο και Σλοβακία.

Στον κωδικό 2008 η Ελλάδα εξάγει στην Ουγγαρία προϊόντα αξίας €3.600.755 καλύπτοντας το 7,31% των εισαγωγών της Ουγγαρίας και στον κωδικό 2001 [Λαχανικά, Καρποί και Φρούτα] η χώρα μας με εξαγωγές αξίας €544.979 καλύπτει το 7,51%. Στον κωδ.2005 με εξαγωγές προϊόντων αξίας €534.492 καλύπτει το 1,24%.

Τα προϊόντα του Κεφ.20 δεν αποτελούν, παρά μικρό μόνο μέρος του συνόλου των εισαγωγών της Ουγγαρίας. Εντούτοις για την Ελλάδα ανακύπτουν δυνατότητες αύξησης του μεριδίου της στην ουγγρική αγορά, δεδομένου ότι η παραγωγική δυναμικότητα του συγκεκριμένου κλάδου στην Ελλάδα βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα.

Εξαιρετική προοπτική έχουν οι ελληνικές εξαγωγές επιτραπέζιων ελιών (Σ.Ο.200570) που τα τελευταία έτη σημειώνουν αξιόλογη αύξηση, τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα. Εντούτοις, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια αύξησης των εξαγωγών μας στην Ουγγαρία, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αύξηση της εγχώριας ζήτησης και των εισαγωγών βρώσιμων ελιών που πραγματοποιεί η Ουγγαρία.

Συγκριτικό πλεονέκτημα για τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα τροφίμων, το οποίο και πρέπει να αξιοποιούν οι Έλληνες εξαγωγείς, αποτελεί η πρώιμη παραγωγή, έναντι της ουγγρικής, κυρίως για κηπευτικά/λαχανικά (ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, μαρούλια, σπαράγγια) και φρούτα (λεμόνια, μανταρίνια, ακτινίδια, βερίκοκα, σουλτανίνα, καρπούζια). Προοπτικές διείσδυσης στην ουγγρική αγορά παρουσιάζουν επίσης οι ξηροί καρποί, τα όσπρια (φακές, φασόλια) και διάφορα κατεψυγμένα λαχανικά (αρακάς, καρότο, μπρόκολο, σπανάκι, κουνουπίδι).

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ελληνικές Αρχές στην Ουγγαρία

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

Δ/νση: Szegfű u. 3, 1063 Budapest
Τηλ.: +36 1 4132611, +36 1 4132621, Fax: +36 1 3421934
e-mail: gremb.bud@mfa.gr, greekemb@t-online.hu

ΠΡΟΞΕΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Δ/νση: Szegfű u. 3, 1063 Budapest
Τηλ.: +36 1 4132606, Fax: +36 1 3421934
e-mail: grcon.bud@mfa.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Δ/νση: Szegfű u. 3, 1063 Budapest
Τηλ.: +36 1 4132612, +36 1 4132613, Fax: +36 1 3217403
e-mail: ecocom-budapest@mfa.gr

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού/Γραφείο ΕΟΤ Αυστρίας-Ουγγαρίας

Δ/νση: Opernring 8, A-1010 Wien
Τηλ.: +43 1 5125317, +43 1 5125314, Fax: +43 1 5139189
e-mail: grect@vienna.at

Υπουργεία Ουγγαρίας

-Ουγγρική Κυβέρνηση	http://www.kormany.hu
-Ministry of Foreign Affairs	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-foreign-affair
-Ministry for National Economy	http://www.kormany.hu/en/ministry-for-national-economy
-Ministry of Defence	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-defence
-Ministry of National Development	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-national-development
-Ministry of Public Administration and Justice	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-public-administration-and-justice
-Ministry of Human Resources	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources
-Ministry of Rural Development	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-rural-development
-Ministry of Interior	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-interior

Ουγγρική Διπλωματική Αρχή στην Ελλάδα

Πρεσβεία της Ουγγαρίας στην Αθήνα
Δ/νση: Βασ. Κωνσταντίνου 38, Παγκράτι, 116 35
Τηλ.: +30 210 7256800-802, Fax: +30 210 7256840
Ιστοσελίδα: www.mfa.gov.hu/emb/athens
e-mail: mission.ath@kum.hu , titkarsag.ath@kum.hu

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια, Επιχειρηματικοί Σύνδεσμοι στην Ουγγαρία

Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Δ/νση: V. Kossuth Lajos tér 6-8, 1055 Budapest
Τηλ.: +36 1 4745141, +36 1 4745154, Fax: +36 1 4745105, +36 1 4745159

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Δ/νση: Szegfű utca 3, 1063 Budapest, HUNGARY, Τηλ.: +36 1 4132612, +36 1 4132613, Fax: +36 1 3217403
e-mail: ecocom-budapest@mfa.gr

Budapest Chamber of Commerce and Industry

/νση: Krisztina krt. 99, 1016 Budapest

Τηλ.: +36 1 4882000

Fax: +36 1 2643994

Ιστοσελίδα: www.bkik.hu

e-mail: ugyfelszolgalat@bkik.hu

Joint Venture Association

/νση: V. Kossuth Lajos tér 6-8, 1055 Budapest

Τηλ.: +36 1 4890368

Fax: +36 1 4890369

Ιστοσελίδα: www.jointventure.hu

e-mail: jvsz@jointventure.hu, info@jointventure.hu

International Chamber of Commerce (ICC)

Kossuth Lajos tér, 6-8, 1055 Budapest

Τηλ.: +36 1 4740043

Fax: +36 1 4740042

Ιστοσελίδα: www.icc.co.hu

e-mail: zsremenyi@icc.co.hu

GREEK - HUNGARIAN CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRY AND TOURISM

Ούγγρο- Ελληνικό Εμπορικό, Βιομηχανικό και Τουριστικό Επιμελητήριο

Δ/νση: Vécsey u. 5, 1054 Budapest

Τηλ.: +36 20 2974955

Ιστοσελίδα: www.grhuchamber.com

e-mail: info@grhuchamber.com

Τράπεζες – Οικονομικοί Οργανισμοί & Φορείς

-Κεντρική Τράπεζα Ουγγαρίας

Central Bank of Hungary (Magyar Nemzeti Bank) www.mnb.hu

-Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Hungarian Central Statistical Office (Központi Statisztikai Hivatal) www.ksh.hu

-Οργανισμός Επενδύσεων & Εμπορίου

Hungarian Investment and Trade Agency (HITA) www.hita.hu

Χρηματιστήριο Βουδαπέστης-Budapest Stock Exchange Ltd-BSE

Δ/νση: Η Budapest, P.O. Box 24

Τηλ.: +36 1 4296857, Fax: +36 1 4296899

Ιστοσελίδα: www.bse.hu, e-mail: info@bse.hu

Ένωση Τραπεζών Ουγγαρίας-Hungarian Banking Association

Δ/νση: 1051 Budapest, József Nádor tér 5-6

Τηλ.: +36 1 3276030, Fax: +36 1 266 1989

Ιστοσελίδα: www.bankszovetseg.hu, e-mail: titkarsag@bankszovetseg.hu

Ιδιωτικές Εμπορικές Τράπεζες

-OTP Bank Nyrt www.otpbank.hu

-K&H Bank Zrt www.kh.hu

-MKB Bank Zrt www.mkb.hu

-Erste bank Hungary Zrt www.erstebank.hu

-CIB National bank Zrt	www.cib.hu
-Raiffeisen Bank Zrt	www.raiffeisen.hu
-UniCredit Bank Hungary Zrt	www.unicreditbank.hu
-Budapest Bank Nyrt	www.budapestbank.hu
-CITIBANK Europa Plc	www.citibank.hu
-BNP Paribas Hungary	www.bnpparibas.hu

Ομογενειακοί & Εκκλησιαστικοί Φορείς:

Αυτοδιοίκηση Ελλήνων Ουγγαρίας - Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata

Δ/νση: 1054 Budapest, Vécsey u. 5

Τηλ.: +36 1 3027275, Fax: +36 1 3027277

e-mail: grtitkar@t-online.hu , grelnok@t-online.hu

Αυτοδιοίκηση Ελλήνων Βουδαπέστης - Fővárosi Görög Önkormányzat

Δ/νση: 1054 Budapest, Vécsey u. 5

Τηλ: +36 1 3027390, Fax: +36 1 3027277

e-mail: fgotitkar@vipmail.hu

Αυτοδιοίκηση Ελλήνων Δήμου Μπελογιάννη - Görög Kisebbségi Önkormányzat Beloiannisiz

Δ/νση: 2455 Beloiannisiz, Rákóczi út. 26

Τηλ./Fax: +36 25 225012

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΞΑΡΧΙΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Δ/νση: Váci u. 55, 1056 Budapest

Τηλ.: +36 1 3179230

Ιστοσελίδα: www.patriarchatus.hu

Ξενοδοχειακοί & Τουριστικοί Φορείς στην Ουγγαρία

Hungarian Hotel Association

Δ/νση: Jagelló út 1-3, H-1123 Budapest

Τηλ.: +36 1 4669462, Fax: +36 1 3223854

Ιστοσελίδα: www.hah.hu , e-mail: info@hah.hu

Association of Hungarian Travel Agents and Tour Operators (MUISZ)

Δ/νση: Jagelló út 1-3, H-1123 Budapest

Τηλ.: +36 1 2791107. Fax: +36 1 2791108

Ιστοσελίδα: www.muisz.com

e-mail: muisz@muisz.t-online.hu